

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I Juan

Una Basan

Si Juan tō sábbad katô sapulù duwa disipulu na igsalin asta igpapid i Jesus ébô mulit-ulit katô ágtinuruán i Jesus. Si Santiago tō adi i Juan. Si Sebedeo tō ámmà dan na taraággut ka sáddà, asta tō innà i Juan si Salome na sábbad katô mga gabayi na ágbággé ka salapì ki Jesus asta katô mga disipulu din.

Róggun iguras si Juan asta si Santiago ka pukut katô ámmà dan madani tun ta ranó, igtawar si Jesus kandan ébô mákkás dan kandin. Tigkô dád igtananan dan tō ámmà dan tun ta barangé, asta igtákkás dan ki Jesus.

Tuu igpamaké si Juan ki Jesus. Agad tō itugál dán si Juan, ándà kapalin tō kapamaké din ki Jesus, asta ágpaginawaé sikandan.

Igulit si Juan tingód ka gunayan katô kasulat din kani libro ébô mánnal tō mga manubù na si Jesus tō bánnal Batà ka Manama, asta tingód katô kapamaké dan kandin, bággayan sikandan ka kantayan na ándà ágtamanán.

Duwán pittu mga ágtinuruán i Jesus na igulit i Juan nit libro. Duwán pagsik pittu kasalábbuan na iglumu i Jesus na igulit din. Úkit katô mga tinurù asta mga kasalábbuan, makasóddór ki na Manama tō igpapid ki Jesus nit banuwa.

Tô kakalyag ka Manama na mamaké tô langun manubù ki Jesus, su ukit dád katô kapamaké ta ki Jesus, kabággayan ki ka kantayan na ándà ágtamanán.

Igpamanubù tô Kagi ka Manama

¹ Tô ándà pa kému tô langun,* taganà dán sikandin na ángadanán Kagi ka Manama. Sikandin tô ágduma ka Manama, asta Manama sikandin. ² Tikud tun ta katigkanayan katô langun, sikandin tô ágduma ka Manama. ³ Igimu tô langun ukit kandin, asta ándà palang inému na ánnà ukit kandin. ⁴ Sikandin tô ágtikudan ka kantayan, asta sikandin tô kappawaan tun ta kangittángngan katô pusung ka mga manubù. ⁵ Sikandin tô kappawaan tun ta kangittángngan. Tô kangittángngan ándà gó ikapanalu katô kappawaan.

⁶ Duwán sábbad manubù na ángadanán ki Juan na Tarabunyag. Igpapid ka Manama si Juan ⁷ ébô mulit-ulit tingód katô kappawaan† ka Manama, asta ébô mamaké tô langun manubù ukit katô ágtinuruán din. ⁸ Ánnà si Juan tô kappawaan, asal sikandin tô igpapid ébô mulit-ulit tingód katô kappawaan. ⁹ Tô bánnal kappawaan igsadun nit banuwa ébô kumappawà tô kangittángngan tun ta pusung katô langun manubù.

---

* **1:1** 1:1 Tô ándà pa kému tô langun, ó tô katigkanayan katô langun. † **1:7** 1:7 Si Jesus tô ángadanán na kappawaan su sikandin tô ágtikudan ka kadigárran katô Manama. Ágpakitanán din tô Manama asta tô kakalyag ka Manama tun ta mga manubù, asta ágpasinsiya sikandin ka salà ka mga manubù na ágpamaké kandin.

10 Igsadun si Jesus kannun ta banuwa. Agad igimu tô langun nit banuwa ukit ki Jesus, asal ándà sikandin kilalayi ka mga manubù nit banuwa. **11** Agad igsadun si Jesus tun ta kandin banuwa, ándà sikandin tanggapí katô kandin mga kadi-taan.‡ **12** Asal tô langun manubù na igtanggap kandin asta igpamaké kandin, tô gó ôtô igimu din na mga gabatà ka Manama. **13** Inému dan na mga gabatà ka Manama ánnà ukit ka kapamasusu ka manubù. Ánnà pagsik tikud tun ta kakalyag asta panámdám ka manubù. Asal tikud tun ta kakalyag ka Manama, inému dan na mga gabatà din.

14 Igpmamanubù sikandin na ágngadanan Kagi ka Manama, asta igóddô sikandin duma áknita. Igkita dé ôtô séllaán din, su tuu médu-édu sikandin asta ágkasarigan ôtô kagi din.§ Sikandin ôtô bugtung Batà katô Ámmà din. **15** Sikandin ôtô igulit-ulit i Juan na Tarabunyag ôtô igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Ni gó ôtô taganà ku igulit-ulit ákniyu na duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat ôtô kamanubuan din ka tandingán kanak, su ôtô ándà a pa pamasusuwi, taganà dán sikandin.”

16 Dakál ôtô kédu i Jesus áknita, asta ándà ágtamanán katô kédu din. **17** Ukit ki Moises, igbággé ôtô mga sugù ka Manama. Asal ukit ki Jesu-Cristo, igdunggù dini áknita ôtô kédu asta ôtô kabánnalan. **18** Ándà palang manubù na ikakita ka Manama. Asal ôtô bugtung Batà ka Manama na inalayun

---

‡ **1:11** 1:11 Kandin mga kadiitaan ôtô mga Judío. § **1:14** 1:14 Tuu médu-édu sikandin asta ágkasarigan ôtô kagi din, ó ágkapánnuan sikandin ka panalangin asta kabánnalan. Magunawa pagsik tun ta 1:17.

ágduma ka Manama, sikandin tō igpasóddór áknita tingód katô Ámmà din.

Ánnà Mesiyas si Juan na Tarabunyag

Juan 1:19-28; Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luc 3:1-18

19-20 Na, duwán mga pangulu ka templo asta mga rubbad i Levi na igsadun tun ki Juan na Tarabunyag. Igpapid dan tō mga pangulu ka Judio tikud tun ta Jerusalem ébô minsà dan ki Juan ka sadan sikandin. Ni gó tō igulit i Juan, su ándà din buluni tō kabánnalan, na mà din, “Ánnà a Mesiyas.”

21 Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan ka? Si Elias ka?”

Igtaba si Juan, na mà din, “Ánnà.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Sikuna basì tō propeta na gimanán dé.”*

Igtaba si Juan, na mà din, “Ánnà.”

22 Igkagi puman sikandan, na mà dan, “Ulii ké ka sadan ka, ébô duwán taba dé katô mga manubù na igpapid áknamí. Ándin tō taba nu tingód katô áknikó kamanubuan?”

23 Igtaba si Juan, na mà din, “Sakán tō katumanan katô igkagi katô propeta sayyan na si Isaías, na mà din,

“Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto: Tullid yu tō dalan na ukitan katô Áglangngagán.’”†

24 Igpapid ka mga Pariseo tō mga manubù na iginsà ki Juan. **25** Iginsà sikandan, na mà dan, “Atin ka ánnà ka Mesiyas, asta ánnà ka si Elias na

* **1:21** 1:21 Ahaán tō Deuteronomio 18:15,18; Malaquias 4:5-6.

† **1:23** 1:23 Isaías 40:3.

iglónód, asta ánnà ka tō propeta na gimanán dé, manan ka ágbunyag ka?”

²⁶ Igtaba si Juan, na mà din, “Ágbunyagga ukit ka wayig. Asal duwán sábbad manubù dini ákniyu na ándà yu pa kilayi. ²⁷ Agad ikatapuri sikandin kanak, asal ánnà a nángngà agad lumusutta dád ka sandalyas din.”

²⁸ Ilumu ni tun ta lunsud ka Betania dipag katô Wayig ka Jordan na dutun ágbunyag si Juan.

Tô Nati Karnero na igbággé ka Manama

Juan 1:29-34; Mat 3:13-17; Mar 1:9-11; Luc 3:21-22

²⁹ Na, pagkasimag, igkita i Juan si Jesus na ágpadani kandin. Igkagi si Juan tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, sikandin tō Nati Karnero na igbággé ka Manama, su sikandin tō miwà ka salà katô langun manubù nit banuwa! ³⁰ Sikandin tō taganà ku igulit-ulit ákniyu na duwán pa dumunggù na tuu pa malayat tō kamanubuan din ka tandingán kanak, su tō ándà a pa pamasusuwi, taganà dán sikandin. ³¹ Dángngan, ándà sóddór ku ka sadan sikandin. Asal ágbunyagga ukit ka wayig ébô pasóddórán ku katô mga rubbad i Israel tō tingód kandin.”

³² Na, igulit-ulit si Juan, na mà din, “Igkita ku tō Ugis Espiritu na igsunnad tikud tun ta langit iring na salapati, asta igóoddô tun kandin. ³³ Dángngan, ándà sóddór ku ka sadan sikandin, asal tō Manama na igpapid kanak ébô munyagga ukit ka wayig, sikandin tō igulit kanak na kitanán ku tō sunnadan asta óddóan katô Ugis Espiritu. Sikandin tō munyag ukit ka Ugis Espiritu. ³⁴ Igkita ku

sikandin, asta gulitán ku ákniyu na sikandin tō Batà ka Manama.”

Tô tagñà mga disipulu i Jesus

³⁵ Na, pagkasimag, dutun puman si Juan na Tarabunyag asta tō duwa disipulu din. ³⁶ Tô igkita i Juan si Jesus na iglabé, igkagi si Juan, na mà din, “Na, sikandin tō Nati Karnero na igbággé ka Manama!”

³⁷ Tô igdinág tō duwa disipulu i Juan katô kagi din, igtalundug dan ki Jesus. ³⁸ Igsérê si Jesus, asta igkita din na igtalundug dan. Iginsà si Jesus, na mà din, “Ándin tō ágpamasakán yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Rabbi.” (Tô kóbadan, Taratinurù.) “Ánda é góddóan nu?”

³⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kó kanak ébô kitanán yu.”

Purisu igtákkás dan ki Jesus, asta igkita dan tō góddóan din. Igóddô dan tun kandin tō álló tō, su mga alas kuwatro dán ka mapun.

⁴⁰ Si Andres tō sábbad katô duwa disipulu na ikadinág ki Juan asta igtákkás ki Jesus. Mataladi si Andres asta si Simon Pedro. ⁴¹ Tigkô dát igpamasak si Andres katô kaké din na si Simon, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita dé tō Mesiyas.” (Tô kóbadan, Cristo.)

⁴² Igpatákkás i Andres tō kaké din tun ki Jesus. Tô igkita si Jesus ki Simon, igkagi si Jesus, na mà din, “Sikuna si Simon na batâ i Juan. Asal ngadanan ka ki Cefas.” (Magunawa tō kóbadan ka Cefas asta Pedro.)‡

---

‡ **1:42** 1:42 Tô kóbadan ka ngadan Cefas asta Pedro, “batu.”

Igtákkás si Felipe asta si Natanael ki Jesus

43 Na, pagkasimag igtaganà si Jesus na madun tun ta probinsya ka Galilea. Igpamasak si Jesus ki Felipe, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

44 Na, taga Betsaida si Felipe, asta Betsaida tô lunsud na góddóan i Andres asta i Pedro.

45 Igpamasak si Felipe ki Natanael, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita dé sikandin na igkagi i Moises asta tô mga propeta tun ta igsulat dan sayyan. Tô gó si Jesus na taga Nazaret na batà i Jose.”

46 Igkagi si Natanael, na mà din, “Ándà palang madigár na ágtikud tun ta Nazaret.”

Igkagi si Felipe, na mà din, “Tákkás ka ébô kumita ka kandin.”

47 Tô igdunggù dan tun ki Jesus, igkagi si Jesus tingód ki Natanael, na mà din, “Na, sikandin tô bánnal rubbad i Israel, su ándà palang ágbulunán din!”

48 Igkagi si Natanael, na mà din, “Igpamánnu nu ka kasóddór kanak?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Tô ándà ka pa tawari i Felipe, igkita kud taganà sikuna tun ta siráb katô kayu igeria.”

49 Igkagi si Natanael, na mà din, “Sir, sikuna tô bánnal Batà ka Manama! Sikuna tô Harì na mangulu áknami na mga rubbad i Israel!”

50 Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka su igkagiya na igkita ku sikuna tun ta siráb katô kayu igeria. Asal kumita ka katô lumun ku na tuu pa makasalábbù.”

⁵¹ Igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Kitanán yu tō langit na kapókéan, asta kitanán yu tō mga panaligan ka Manama na ágpénék asta ágpónóg dini kanak na Igpamanubù.”§

2

Kasal tun ta Cana

¹ Na, tō ikatállu ta álló, duwán kalimudan ka kasal tun ta lunsud ka Cana na sakup ka probinsya ka Galilea. Igsadun tō innà i Jesus tun ta kalimudan ka kasal. ² Igpasadun pagsik si Jesus asta tō mga disipulu din dutun. ³ Na, tō inémmát tō bino, igkagi tō innà i Jesus kandin, na mà din, “Inémmát dán tō bino.”

⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Innà, yaka ágtinurù kanak. Ándà pa dunggù tō oras na pakitanán ku tō katulusan ku.”

⁵ Igkagi tō innà din katô mga ágsuguánnán, na mà din, “Agad ándin tō kagin din ákniyu, lumu yu.”

⁶ Na, duwán ánnám magdakál bangà para katô ágkémun ka mga Judío tingód ka kalinis. Mga sábbad gatus (100) litro tō dalám katô tagsábbad-sábbad bangà. ⁷ Igkagi si Jesus katô mga ágsuguánnán, na mà din, “Ipánnù yu ka wayig tō mga bangà.”

Purisu igipánnù dan tō ánnám bangà. ⁸ Tō ipánnù dán, igkagi puman si Jesus, na mà din, “Suruk yu, asta pid yu tun ta pangulu ka kalimudan.”

Purisu igpid dan. ⁹ Igkinnam tō pangulu katô wayig na inému na bino. Ándà sóddór din ka

---

§ **1:51** 1:51 Ahaán tō Genesis 28:10-17.

ánda é igtikudan katô bino, asal ikasóddór tô mga ágsuguánnán na igsuruk katô wayig. Igtawar tô pangulu katô mama na iga kasal, ¹⁰ asta igkagi sikandin, na mà din, “Duwán ágkémun ta na una ágpénámmán tô bino na madigár é nanam. Pángnga iginám tô mga manubù ka dakál bino, ágpénámmán puman kandan tô bino na dì tuu madigár. Na, isalábbuanna su sippang ni ándà nu kanné pénámmi tô tuu madigár bino.”

¹¹ Tô iglumu si Jesus kani kasalábbuan tun ta Cana na sakup ka probinsya ka Galilea, ni gó tô tagnà kasalábbuan na iglumu din ébô pakitanán din tô séllaán din. Igpamaké tô mga disipulu i Jesus kandin.

¹² Pángnga katô kasal, igsadun tun ta Caper-naum si Jesus, tô innà din, tô mga kataladi din, asta tô mga disipulu din. Igóddô dan dutun ka mga pira álló.

Igsadun si Jesus tun ta templo

Juan 2:13-22; Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luc 19:45-46

¹³ Na, masig dán dumunggù tô álló ka mga Judío na ángadanan Kalimudan Ka Kalabé, asta igsadun si Jesus tun ta Jerusalem. ¹⁴ Tô igdunggù sikandin tun ta plasa katô templo,* igkita din tô mga manubù na ágbarigyà ka mga baka, mga karnero, asta mga salapati.† Duwán pagsik mga

* **2:14** 2:14a Plasa katô templo; tô mga parì dátô makahu tun dalám katô templo. Dutun dátô ta plasa tô duma mga manubù.

† **2:14** 2:14b Tô mga mannanap na ágbarigyaán tun ta plasa katô templo, tô gó tô ágbállin ka mga manubù ébô bággén tun ta Manama.

tarabullas ka salapì.‡ 15 Na, igimu si Jesus ka paglagpás na tali, asta igabug din tō langun dan, tō mga karnero asta tō mga baka dan tikud tun ta plasa katô templo. Igsabud din tō mga salapì katô mga tarabullas, asta ighbantang din tō mga lamisa dan. 16 Igkagi si Jesus katô mga manubù na ágbarigiyà ka salapati, na mà din, “Pid yu ni langun tun ta luwà. Yakó yu gimuwi na ágbarigyaanan ni balé katô Ámmà ku.”

17 Purisu isampáttan katô mga disipulu din tō kagi na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na, “Manama, tuu ménit ni pusung ku, su ágginawaan ku tō balé nu.”§

18 Na, iginsà tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Ándin é kasalábbuan na pakitanán nu áknami ébô kasóddóran dé na nángngà ni iglumu nu?”

19 Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka dadattan yu ni templo, patindággán ku puman dalám ka tállu álló.”

20 Igkagi sikandan, na mà dan, “Kappatan ánnám (46) ámmé igimu ni templo. Dì nu mému ni na patindággán puman dalám dág ka tállu álló.”

21 Asal ándà dan kasóddóri na tō lawa din tō ákgagin din na templo. 22 Pángnga inanté puman si Jesus, isampáttan katô mga disipulu din ni igkagi din kandan, asta ighbánnal dan na ituman tō kagi ka Manama na igsulat sayyan, asta ighbánnal dan katô igkagi i Jesus.

‡ 2:14 2:14c Tarabullas ka salapì; kailangan bullasan tō salapì ka ássa mga banuwa ébô duwán salapì na ággamítán tun ta templo.

§ 2:17 2:17 Salmo 69:9.

Isóddóran i Jesus tô dalám ka pusung ka langun manubù

²³ Na, róggun igóddô si Jesus tun ta Jerusalem dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, marapung tô mga manubù na iga pamaké kandin, su igkita dan tô mga kasalábbuan na iglumu din. ²⁴ Asal ándà sarig si Jesus katô kapamaké dan kandin, ²⁵ su isóddóran din tô tingód katô mga manubù. Agad ándà manubù na gulit kandin, ágkasóddóran din gó tô dalám katô pusung ka mga manubù.

3

Igtinurù si Jesus ki Nicodemo

¹ Na, duwán sábbad manubù na ánggadanán ki Nicodemo. Sikandin tô sábbad tun ta mga pangulu ka Judío, asta isakup sikandin tun ta mga Pariseo.

² Igsadun sikandin tun ki Jesus ka dukilám, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, isóddóran dé na iga papid ka katô Manama, su ándà manubù na makalumu ka mga kasalábbuan iring katô iglumu nu ka ándà katulusan na ágbággén ka Manama kandin.”

³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Atin ka dì puman pamasusun tô manubù, dì sikandin pasakupán tun ta pagpangulu ka Manama.”

⁴ Igkagi si Nicodemo, na mà din, “Asal dì mému na pamasusun puman tô tugál, su dì dán makalónód tun ta gátták katô innà din ébô pamasusun puman.”

⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Atin ka dì pamasusun tô manubù ukit ka wayig asta ukit katô Ugis Espiritu, dì

sikandin masakup tun ta pagpangulu ka Manama. ⁶ Tô ágpamasusun ka manubù, tô gó tó mga gabatà ka manubù. Asal tó mga manubù na ágpamasusun puman ukit katô Ugis Espiritu, tó gó tó imun na mga gabatà ka Manama. ⁷ Yaka ágkasalábbuan tingód katô igkagi ku áknikó na kailangan pasusun ka puman. ⁸ Gukit tó karamag agad ánda. Agad ágdinággán nu tó karamag, asal dì nu kasóddóran ka ánda é ágtikudan ó ánda é ágsadunan. Iring kanan tó kapamasusu katô mga manubù ukit katô Ugis Espiritu.”

⁹ Igunsà si Nicodemo, na mà din, “Pamánnun ka kalumu kanan?”

¹⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad sikuna tó taratinurù ka mga rubbad i Israel, asal ándà nu ni kannê kagpátti. ¹¹ Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ágkagin dé tó tingód katô isóddóran dé, asta gulitán dé tó tingód katô igkita dé, asal ándà kó bánnal katô igkagi dé. ¹² Atin ka dì kó mánnal katô igulit ku tingód ka ágkalumu nit banuwa, dì kó mánnal ka mulitta ákniyu tingód katô ágkalumu tun ta langit. ¹³ Ándà palang manubù na ikasadun tun ta langit, asal sakán dád na Igpamanubù tó igtikud tun ta langit.

¹⁴ “Sayyan igtayó i Moises tó burunsi áppuy tun ta disyerto.* Iringnga kanan, su sakán na Igpa-manubù tó tayón ¹⁵ ébô tó langun manubù na

* **3:14** 3:14 Tô igtungkà katô mga áppuy tó mga rubbad i Israel tun ta disyerto, marapung tó inaté. Asal igsugù ka Manama si Moises na patayón tó burunsi áppuy ébô dì maté tó mga manubù na sumállág katô igpému ka Manama. Ahaán tó Numeros 21:9 asta 2 Mga Harì 18:4.

mamaké kanak kabággayan ka kantayan na ándà ágtamanán.”

16 Tuu igginawaan ka Manama tō langun manubù nit banuwa. Purisu igbággé din tō bugtung Batà din ébô dì supakan tō langun manubù na mamaké kandin, asal bággayan dan ka kantayan na ándà ágtamanán. **17** Igpapid ka Manama tō Batà din nit banuwa ánnà ébô ruudan tō mga manubù, asal ébô tábbusán dan ukit kandin.

18 Tō mga manubù na mamaké katô Batà ka Manama dì karuudan ka supak. Asal tō mga manubù na dì mamaké iruudan dán, su ándà dan pamaké katô bugtung Batà ka Manama. **19** Supakan dan, su tō igdunggù tō ángngadanan na kappawaan kannun ta mga manubù nit banuwa, idigárran dan tō kangittángngan. Dì dan ágkadigárran tō kappawaan, su madat tō áglumun dan. **20** Tō mga manubù na áglumu ka madat ágkaringasa asta áglili katô kappawaan agó kasóddóran na madat tō áglumun dan. **21** Asal tō mga manubù na áglumu ka madigár ágpadani tun ta kappawaan ébô ágkasóddóran na kakalyag ka Manama tō áglumun dan.

Si Juan na Tarabunyag asta si Jesus

22 Na, igsadun si Jesus asta tō mga disipulu din tun ta probinsya ka Judea. Igóddô dan, asta igpambunyag dan. **23-24** Igbunyag pagsik si Juan na Tarabunyag tō ándà pa prisowi sikandin. Ig-bunyag tun ta Enon na madani ka Salim, su dakál tō wayig dutun. Igsadun tō mga manubù tun ki Juan, asta igbunyagan din sikandan.

25 Na, duwán sábbad Judío asta tō mga disipulu i Juan na igpapulé tingód ka ágkémun dan ka kalinis.

26 Purisu igsadun dan tun ki Juan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, tō manubù na igduma áknikó dángngan tun dipag ka Jordan asta igulit nu tō tingód kandin, tō gó kun tō ágbunyag, asta marapung dán tō mga manubù na igtákkás baling kandin.”

27 Igkagi si Juan, na mà din, “Manama tō ágsugù ka ándin tō áglumun ka tagsábbad-sábbad manubù.

28 Isóddóran yu na igkagiya na ánnà a Mesiyas, asal igpapidda ébô tumaganà a katô kadunggù din.

29 Tō bayi na kasalán, tō gó tō tumákkás katô mama na kasalán. Asal tō rarak katô kasalán mama tō ágkadawayan tingód katô igdinág din tō kagi katô rarak din na kasalán. Iringnga kandin, su tuuwa ágkadawayan.† **30** Kailangan kumallayat tō kamanubuan i Jesus, asal kailangan kumabbabà tō kanak kamanubuan.”

Si Jesus tō igpapid tikud tun ta langit

31 Tō igdunggù tikud tun ta langit, tuu mallayat é kamanubuan din ka tandingán katô langun. Tō manubù nit banuwa, tō gó tō tikud tun ta banuwa, asta tingód katô banuwa tō ágtinuruán din. Asal tō igdunggù tikud tun ta langit, tuu mallayat é kamanubuan din ka tandingán katô langun. **32** Gulit sikandin tingód ka igkita din asta igdinág din tun ta langit, asal tagsábbadé dát tō mga manubù na ágbánnal katô kagi din. **33** Asal tō manubù na ágbánnal ka kagi din, tō gó tō ágpasóddór na bánnal

---

† **3:29** 3:29 Idayawan si Juan su marapung tō mga manubù na igtákkás ki Jesus.

tô Manama. ³⁴ Tô igpapid ka Manama makólit katô kagi tikud tun ta Manama, su ándà kulangi ka Manama tô Ugis Espiritu na ighbágge din katô igpapid din. ³⁵ Ágginaan katô Ámmà na Manama tô Batà din, asta ighbágge din kandin ô pagpangulu katô langun. ³⁶ Tô manubù na ágpamaké katô Batà ka Manama duwán kantayan na ándà ágtamanán. Asal ô manubù na dì ágbánnal katô Batà ka Manama dì bággayan ka kantayan, asal dungguan ka supak ka Manama.

4

Si Jesus asta bayi na taga Samaria

¹ Na, igdinág katô mga Pariseo na agad marapung ô mga manubù na igtákkás ki Juan na Tarabunyag asta ighbunyagan din, asal tuu pa marapung ô mga manubù na igtákkás ki Jesus asta ighbunyagan din. ² Na, ô kabánnalan, ánnà si Jesus ô ighbunyag, asal mga disipulu dát i Jesus ô igpambunyag. ³ Tô ikasóddór ô Áglangngagán kani, igpanó sikandin tikud tun ta probinsya ka Judea, asta igsadun puman sikandin tun ta probinsya ka Galilea. ⁴ Tô igsadun si Jesus, kailangan mukit sikandin tun ta probinsya ka Samaria.

⁵ Igpadani sikandan tun ta lunsud ka Sikar na sakup ka Samaria na tanà na ighbágge i Jacob katô batà din na si Jose sayyan. ⁶ Taddô ô balun na igpému i Jacob. Purisu igunsad si Jesus madani tun ta balun, su ibállé sikandin tingód katô kapanó din, asta malássad dán é álló. ⁷⁻⁸ Na, duwán sábbad bayi na taga Samaria na igdunggù tun ta balun ébô mangé ka wayig. Sábbad dát i Jesus dutun, su

igpanayun tō mga disipulu din tun ta lunsud ka Sikar ébô málli dan ka makan. Igkagi si Jesus, na mà din, “Pénámma.”

⁹ Na, su duwán ágkémun ka mga Judio asta tō mga taga Samaria na dì dan ágpatóngkóé, igkagi tō bayi, na mà din, “Sikuna tō sakup ka Judea, asta sakán tō sakup ka Samaria. Purisu manan ka igpamuyù ka kanak ka inámmán nu?”

¹⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka isóddóran nu pág ka ándin tō bággén ka Manama áknikó, asta sadanna na igpamuyù áknikó ka inámmán, sikuna pág tō mamuyù kanak, asta bággén ku áknikó tō wayig na makabággé ka kantayan.”

¹¹ Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, ándà áknikó pag-suruk, asta madiyù tō wayig tun dalám katô balun. Ánda tō ágkangayan nu katô wayig na makabággé ka kantayan? ¹² Kamónaan ta sayyan na si Jacob tō igapému kani balun na ágkangayan ta ka wayig. Ni gó tō ginámmán i Jacob, tō langun gabatà din, asta tō mga mannanap din. Tuu pa mallayat tō kamanubuan nu ka tandingán kandin?”

¹³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Tō manubù na minám kani wayig, katákkangan puman sikandin.

¹⁴ Asal tō manubù na minám katô wayig na bággén ku kandin, dì dán gó katákkangan, su tō wayig na bággén ku kandin mému na sánnáp na makabággé kandin ka kantayan na ándà ágtamanán.”

¹⁵ Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, pénámma katô wayig ébô diya gó katákkangan, asta ándà dán palang kailangan na mangéya puman kani wayig kannun.”

16 Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, angé nu tō duma nu, asta lónód kó kannun.”

17 Igkagi tō bayi, na mà din, “Ándà duma ku.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal tō igkagi nu na ándà duma nu, **18** su ikalima ka igkalyag, asta ánnà bánnal duma nu tō mama na ágduman nu áknganni. Bánnal gó tō igkagi nu.”

19 Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, isóddóran ku na propeta ka. **20** Tō mga kamónaan dé na taga Samaria, tō gó tō iga pangadap ka Manama nit pabungan ni. Asal sikiyu na mga Judío, ágtinurù kó na Jerusalem dád tō ágpangadapanan ta.”

21 Igkagi si Jesus katô bayi, na mà din, “Paminág ka kanak. Duwán álló na dumunggù na ánnà dád nit pabungan ni tō pangadapan ka Manama, asta ánnà dád pagsik tun ta Jerusalem.* **22** Sikiyu na mga taga Samaria, ándà yu kasóddóri ka sadan tō ágpangadapán yu. Asal sikami na mga Judío, isóddóran dé ka sadan tō ágpangadapán dé, su tikud dini áknami na mga Judío tō makatábbus katô langun manubù. **23** Asal duwán álló na dumunggù, agad igdunggù dán yan, na kailangan tikud tun ta pusung tō kapangadap katô manubù ka Manama, asta kailangan kasóddóran dan tō kabánnalan tingód kandin na ágpangadapán dan, su tō gó tō kakalyag ka Manama na mangadap kandin. **24** Ándà lawa ka Manama na kitanán ka manubù. Purisu kailangan tikud tun ta pusung ka manubù tō kapangadap dan ka Manama, asta kailangan kasóddóran dan tō kabánnalan tingód ka Manama na ágpangadapán dan.”

---

* **4:21** 4:21 Su mému ágpangadapán tō Manama tun ta agad ánda.

25 Igkagi tō bayi, na mà din, “Isóddóran ku na dumunggù tō Mesiyas na ágngadanán Cristo. Ka dumunggù sikandin, ulitán din áknita tō langun.”

26 Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán gó sikandin na ágtóngkô áknikó.”

27 Na, igdunggù dán tō mga disipulu din. Isalábbuan dan su igtóngkô si Jesus katô bayi. Asal ándà dan gó insà katô bayi ka ándin tō gulitán din, ó manan ka igtóngkô sikandin katô bayi. **28** Na, igtananan katô bayi tō bangà din, asta iglónód sikandin tun ta lunsud. Igkagi sikandin katô mga manubù, na mà din, **29** “Tákkás kó kanak ébô kitanán yu tō manubù na igulit kanak tingód katô langun na iglumu ku. Sikandin basì tō Mesiyas.”

30 Purisu igpampanó dan tikud tun ta lunsud, asta igpansadun dan tun ki Jesus.

31 Tō igtananan dán tō bayi ki Jesus, igkagi tō mga disipulu din, na mà dan, “Sir, kan kad.”

32 Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán ágkannán ku na ándà yu kasóddóri.”

33 Purisu igeónsaé tō mga disipulu din, na mà dan, “Duwán kannê igbággé kandin ka ágkannán?”

34 Igkagi si Jesus, na mà din, “Iring na ágkannán tō katuman ku ka kakalyag katô igpapid kanak, asta tō kapángngaan katô ágpalumun din kanak.

35 Ákgagin yu na duwán áppat bulan sippang ka kumáttu. Asal kumagiya ákniyu na igdunggù dán tō álló ka kakáttu. Sállág yu ni marapung manubù na duwán kakalyag dan na mamaké, su iring dan na mga pamula na nángngà dán káttun. **36** Duwán ágpulusán katô tarakáttu kani mga manubù na mamaké, asta kantayan na ándà ágtamanán tō

bággén ka Manama kandan. Agad sábbad tō mamula, asta ássa tō kumáttu katô buuy, asal kadayawan dan langun. ³⁷ Purisu bánnal tō ágkagin, ‘Sábbad manubù tō mamula, asal ássa manubù tō kumáttu.’ ³⁸ Papiddán ku sikiyu ébô kumáttu kó tun ta kinamát na ándà yu pamulayi. Tingód katô pagud ka duma mga manubù, marapung tō mga manubù na káttun yu ébô masakup dan tun ta pagpangulu ka Manama.”

³⁹ Na, marapung tō mga taga Samaria na igpamaké ki Jesus tingód katô igulit katô bayi, na mà din, “Igulitanna ikandin katô langun na iglumu ku.” ⁴⁰ Purisu tō igdunggù tō mga taga Samaria, igpédu-édu dan ki Jesus na móddô sikandin tun kandan. Purisu igóddô si Jesus tun kandan ka duwa álló. ⁴¹ Tō igtinurù sikandin, tuu pa marapung tō mga manubù na igpamaké kandin. ⁴² Igkagi sikandan katô bayi, na mà dan, “Igpamaké ké ánnà dád ukit katô igkagi nu áknami, asal igpamaké ké su igpaminág ké kandin, asta isóddóran dé na sikandin gó tō Taratábbus ka langun manubù nit banuwa.”

Igdappánnan i Jesus tō batà ka opisyales

⁴³ Na, pángnga ka duwa álló, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Galilea. ⁴⁴ Taganà dán igkagi si Jesus na dì ágtanggapán é propeta tun ta probinsya na igpamasusuwan kandin. ⁴⁵ Asal tō igdunggù si Jesus tun ta probinsya ka Galilea, isalábbuan sikandin su madigár tō katanggap kandin katô mga taga Galilea, su marapung tō igsadun tun ta Kalimudan Ka Kalabé tun

ta Jerusalem, asta igkita dan tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus.

⁴⁶ Purisu igsadun puman si Jesus tun ta lunsud ka Cana na sakup ka probinsya ka Galilea. Tō gó tō lunsud na igimuwan i Jesus katô wayig na bino. Na, tun ta lunsud ka Capernaum, duwán sábbad opisyales ka gobyerno ka Roma, asta ibógókan tō batà din mama. ⁴⁷ Tō igdinág tō opisyales na igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Judea asta igdunggù tun ta probinsya ka Galilea, igsadun tō opisyales tun ki Jesus, asta iga-pédu-édu sikandin na madun si Jesus tun ta Capernaum ébô dappánnan din tō batà din, su masig dán maté. ⁴⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ándà kasalábbuan na kitanán yu, dì kó mamaké kanak.”

⁴⁹ Igkagi tō opisyales, na mà din, “Sir, tákkás ka kanak palad manté pa tō batà ku.”

⁵⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ulì kad, su inólian dán tō batà nu.”

Igbánnal tō opisyales katô igkagi i Jesus kandin, asta igpanó sikandin. ⁵¹ Róggun ágpanó sikandin na guli tun ta balé din, igsumar tō mga állang din kandin tun ta dalan, asta igulit dan na inólian dán tō batà din. ⁵² Igin-sà sikandin ka ándin urasi na inólian tō batà din. Igtaba sikandan, na mà dan, “Bani ala una ka mapun, inandà tō kalintura din.”

⁵³ Na, isóddóran din na tō gó tō oras na igkagi si Jesus na inólian dán tō batà din. Purisu igpamaké sikandin ki Jesus, asta tō langun katô duma mga manubù na igóddô tun ta balé din.

⁵⁴ Ni gó tō ikaduwa kasalábbuan na iglumu i Jesus tun ta probinsya ka Galilea pángnga igdunggù sikandin tikud tun ta probinsya ka Judea.

5

Igdappánnan i Jesus tō manubù tun ta ranó

¹ Na, duwán kalimudan ka mga Judio, asta igsadun si Jesus tun ta Jerusalem. ² Na, tun ta Jerusalem duwán ranó madani tun ta sállat ka mallayat koral na áglibut katô lunsud na ánggadanan Sállat ka Mga Karnero. Tô ranó ánggadanan Bitsata katô mga manubù na ágkagi ka Hebreo, asta duwán lima gállunganan tun ta ligad. ³ Marapung tō ibógókan mga manubù na ágdággà tun ta lima gállunganan, asta gangat dan ka kólian. Duwán mga bólóg, mga kapig, asta mga manubù na dì ágriyu é lawa. [Inalayun dan gangat ka makálláng tō wayig, ⁴ su duwán timpo na duwán panaligan katô Áglangngagán na ágsunnad tun ta ranó, asta áglénggó sikandin katô wayig. Atin ka makóna tō manubù suminugbu tun ta wayig, kólian sikandin.] ⁵ Duwán sábbad manubù na ibógókan dalám dán ka tállu pulù walu (38) ámmé. ⁶ Igkita si Jesus kandin na igdággà, asta isóddóran dín na idugé dán ibógókan. Purisu iginsà si Jesus, na mà din, “Duwán kakalyag nu na kólian ka?”

⁷ Igtaba tō manubù, na mà din, “Sir, atin ka ágkalénggó tō wayig, ándà manubù na ágpasinugbu kanak tun ta wayig. Róggun ágsadunna, pakóna dán tō duma mga manubù tun ta wayig.”

⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdágaan nu, asta ulì kad.”

⁹ Tigkô dád inólian sikandin. Igpíd din tō igdágaan din, asta igulì sikandin.

Inému ni dalám ka álló ka kapaginawa. ¹⁰ Purisu tō mga pangulu ka Judio igkagi katō manubù na inólian, na mà din, “Ni gó tō álló ka kapaginawa. Ikalapas ka katō sugù su igrpid nu tō ágdággan nu.”

¹¹ Asal igtaba sikandin, na mà din, “Tō manubù na ikòlì kanak, tō gó tō igsugù kanak na piddán ku ni ágdággan ku, asta mulì ad.”

¹² Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan manubui tō igsugù áknikó na piddán nu tō ágdággan nu asta mulì kad?”

¹³ Asal ándà ikasóddór tō manubù na inólian ka sadan tō ikòlì kandin, su igpanó dán si Jesus, asta marapung tō mga manubù na ilimud.

¹⁴ Ándà kadugé, igkita si Jesus kandin tun ta plasa ka templo. Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, inólian kad! Yaka gabé áglumu ka salà ébô dì ka dungguan katō tuu pa madat.”

¹⁵ Na, igpanó tō manubù na inólian, asta igulit sikandin katō mga pangulu ka Judio na si Jesus tō ikòlì kandin. ¹⁶ Purisu igirrayatan dan si Jesus, su ikòlì sikandin katō manubù dalám ka álló ka kapaginawa. ¹⁷ Asal igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Inalayun áglumu tō Ámmà ku agad ni álló ni. Purisu áglumuwa pagsik.”

¹⁸ Purisu igrayan dan igplano na matayan dan si Jesus, su agad dì sikandin ágbánnal katō ágkémun dan tingód katō álló ka kapaginawa, asal igkagi pagsik sikandin na Manama tō Ámmà din. Purisu magunawa sikandin asta tō Manama.

Kantayan ukit ki Jesus

¹⁹ Na, igkagi si Jesus katō mga pangulu ka Judio, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Sakán

na Batà ka Manama, ándà palang áglumun ku na tikud tun ta kanak kakalyag, asal áglumun ku dád tō igkita ku na áglumun katô Ámmà ku. Tô áglumun katô Ámmà ku, tô gó pagsik tô áglumun ku, ²⁰ su ágginaawaanna katô Ámmà ku, asta ágpakitanán din kanak tô langun ka áglumun din. Duwán pa lumun din na pakitanán din ukit kanak na tuu pa matulus ka tandingán katô iglumu ku kani manubù ni ébô kasalábbuan kó. ²¹ Gantén katô Ámmà ku tô mga inaté, asta ágbággayan din sikandan ka kantayan. Magunawa tô áglumun ku, su ágbággéya pagsik ka kantayan tun ta mga salinán ku. ²² Ánnà tô Ámmà ku tô rumuud ka mga manubù, asal ighbággé din kanak tô karuud, ²³ su kakalyag din na durungánna katô langun manubù na magunawa katô pagdurung dan kandin. Tô manubù na dì ágdurung kanak, dì sikandin ágdurung katô Ámmà ku na igpapid kanak.

²⁴ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na ágpaminág ka kagi ku, asta ágbánnal katô Ámmà ku na igpapid kanak, duwán kantayan din na ándà ágtamanán. Dì sikandin ágkaruudan su ikaluwà dán sikandin tikud tun ta kamatayan, asta duwán dán kantayan din na ándà ágtamanán. ²⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán álló na dumunggù, agad igidunggù dán yan, na tô mga manubù na ándà kantayan makadinág ka kagi ku na Batà ka Manama, asta tô maminág bággayan ka kantayan. ²⁶ Su tô Ámmà ku na Manama tô ágtikudan katô kantayan, igimuwa pagsik ikandin na ágtikudan ka kantayan. ²⁷ Igbággé din kanak tô karuud ka

mga manubù, su sakán tō Igpamanubù. ²⁸ Yakó ágkasalábbuan kani kagi ku, su duwán álló na dumunggù na tō langun manubù na inaté mam-inág katô pagtawar ku kandan, ²⁹ asta manté dan puman tun ta tapuri álló. Tō manubù na iglumu ka madigár, tō gó tō antén puman ébô dì dán maté. Asal tō manubù na iglumu ka madat, tō gó tō antén puman ébô ruudan.”

Si Jesus tō bánnal igpapid ka Manama

³⁰ “Ánnà tikud dini kanak tō áglumun ku. Tō karuud ku igtinurù katô Ámmà ku kanak. Purisu nángngà tō karuud ku, su ánnà kanak kakalyag tō ágtumanán ku, asal ágtumanán ku tō kakalyag katô Ámmà ku na igpapid kanak.

³¹ “Atin ka sábbad ku dát tō mulit-ulit ákniyu tingód kanak, dì kó mánnañ ka kagi ku. ³² Asal duwán duma na makólit tingód kanak, asta isóddóran ku na ágkasarigan tō gulitán din. ³³ Duwán mga manubù na igpapid yu ébô minsà ki Juan na Tarabunyag tingód kanak, asta igulit si Juan ka kabánnalan tingód kanak. ³⁴ Ándà kailangan na duwán manubù na mulit ka kabánnalan tingód kanak. Asal igkagiyan ku sikiyu tingód katô igkagi i Juan na Tarabunyag ébô matábbus kó. ³⁵ Si Juan na Tarabunyag iring na sulù na inalayun giló, asta idayawan kó tingód katô igtinurù din ákniyu tun ta mabbabà dát timpo. ³⁶ Asal duwán pa duma na ágpasóddór ka kabánnalan tingód kanak na tuu pa ágkasarigan ka tandingán ki Juan, su tikud tun ta Ámmà ku tō langun kasalábbuan na áglumun ku, asta tō

gó tō ágpasóddór na igpapidda gó katô Ámmà ku. ³⁷ Ámmà ku na igpapid kanak tō igulit ka kabánnalan tingód kanak, asal ándà yu gó dináaggi tō kagi din. Ándà yu kakitayi tō báttuk din. ³⁸ Dì yu ágtaguán tō kagi din tun ta pusung yu, su agad igpapidda ikandin, asal dì kó ágpamaké kanak. ³⁹ Marag kó ágbasa katô kagi ka Manama na igsulat sayyan, su tun ta panámdám yu, ukit katô kabasa yu kabággayan kó ka kantayan na ándà ágtamanán. Kagi ka Manama na igsulat tō gulit katô kabánnalan tingód kanak, ⁴⁰ asal géllé kó kanak. Purisu dì kó kabággayan katô kantayan na ándà ágtamanán. ⁴¹ Ándà kakalyag ku na durungánna katô mga manubù, ⁴² asal isóddoran ku na dì kó ágginawa katô Manama. ⁴³ Agad igpapidda katô Ámmà ku, ándà kó tanggap kanak. Asal atin ka duwán manubù na ágtinurù agad ándà sikandin papiddi ka Manama, tō gó tō ágtanggapán yu. ⁴⁴ Kakalyag yu na durungán kó ka duma mga manubù, asal ándà kakalyag yu na durungán kó katô sábbad dád Manama. Purisu dì kó ágpamaké. ⁴⁵ Tun ta tapuri álló, ánnà sakán tō dumimanda tun ta Manama tingód ákniyu, su tō kamónaan yu na si Moises na ágsarigan yu, sikandin tō dumimanda tingód ákniyu tun ta tapuri álló. ⁴⁶ Atin ka igbánnal kó pád katô kagi i Moises, igbánnal kó pád katô kagi ku, su igsulat si Moises tingód kanak. ⁴⁷ Asal atin ka dì kó ágbánnal katô igsulat i Moises, dì kó pagsik mánnal katô ágkagin ku ákniyu.”

6

Igpakan i Jesus tō sobra lima mararan manubù
Juan 6:1-5; Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luc 9:10-

17

¹ Na, pángnga igtinurù si Jesus, igsadun sikandin tun dipag ka Ranó ka Galilea na ángadanán Ranó ka Tiberias. ² Tuu marapung tō mga manubù na igtalundug ki Jesus, su ikitaan dan tō mga kasalábbuan na iglumu din tō igdappánnan din tō mga manubù na ágkabogókan. ³ Igtikáddág si Jesus asta tō mga disipulu din tun ta pabungan, asta igunsad dan. ⁴ Na, masig dán dumunggù tō kalimudan ka mga Judío na ángadanán Kalimudan Ka Kalabé. ⁵ Tō igsállág si Jesus, igkita din tō marapung manubù na ágsadun tun kandin. Igkagi si Jesus ki Felipe, na mà din, “Ánda é bálliyan ta ka pan ébô makakan dan?”

⁶ Tō gó tō iginsà i Jesus ébô kinnaman din tō kapamaké i Felipe kandin, su taganà dán isóddóran i Jesus ka ándin tō lumun din. ⁷ Igtaba si Felipe, na mà din, “Atin ka duwán duwa gatus (200) salapì na denario* para pagbálli ta ka pan, dì makanángngà tō pan na pakannán katô marapung manubù.”

⁸ Taddô tō sábbad disipulu i Jesus na si Andres na adi i Simon Pedro. Igkagi si Andres, na mà din, ⁹ “Duwán mallaki kannun na igpid ka lima abuk pan na sebada, asta duwa abuk sáddà. Asal pamánnun ni, su tuu marapung tō mga manubù.”

¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pónsad yu tō mga manubù.”

---

* **6:7** 6:7 Tō sábbad abuk ka salapì na denario, tō gó tō tandan ka sábbad álló.

Na, maluwag tō sigbáttán. Purisu igunsad dan. Mga lima mararan (5,000) tō mga gamama na ilimud.† ¹¹ Igkangé i Jesus tō lima abuk pan, igpasalamat tun ta Manama, asta igpatalad din para katō mga manubù na igunsad. Magunawa pagsik tō iglumu din katō sáddà sippang ka ibássug tō langun dan. ¹² Tō ibássug dan dán, igkagi si Jesus katō mga disipulu din, na mà din, “Limud yu tō samà ka ágkannán ébô dì ágkanugunan.”

¹³ Purisu iglimud dan tō samà ka lima abuk pan na sebada, asta sapulù duwa (12) tō magdakál basket na ipánnù. ¹⁴ Tō igkita tō mga manubù katō kasalábbuan na iglumu i Jesus, igkagi sikandan, na mà dan, “Sikandin gó tō bánnal propeta‡ ka Manama na madun nit banuwa!”

¹⁵ Asal igpanó si Jesus tikud tun kandan na sábbad din dád, asta igtikáddág puman sikandin tun ta pabungan, su isóddóran din na mirit dan pád kandin ébô imun dan na harì.

Igpanó si Jesus tun ta bówwó ka ranó
Juan 6:16-21; Mat 14:22-33; Mar 6:45-52

¹⁶ Na, tō igsalláp dán tō álló, igtupang tō mga disipulu i Jesus sippang tun ta ligad ka ranó. ¹⁷ Tō dukilám dán, agad ándà pa dunggù si Jesus, igsaké dan ka barangé ébô tumalipag dan tun ta Caper-naum. ¹⁸ Na, igdakál tō mga balud su mabákkár tō karamag. ¹⁹ Tō igbugsay dan ka mga lima ó ánnám kilometro, igkita dan si Jesus na igpanó tun ta bówwó ka ranó, asta igpadani sikandin tun

---

† **6:10** 6:10 Ikakan pagsik tō mga gabayi asta tō mga gabatà, asal ándà dan iyapi. ‡ **6:14** 6:14 Deuteronomio 18:15,18.

kandan. Imáddangan dan. **20** Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán ni. Yakó ágkamáddangan.”

21 Purisu idayawan dan, asta igpasaké dan si Jesus tun ta barangé dan. Tigkô dát igdunggù dan tun ta lugar na sadunan dan.

Si Jesus tō ágkakan na makabággé ka kantayan

22 Na, pagkasimag, tō mga manubù na igtananan ka mga disipulu tun dipag ka ranó, isóddoran dan na sábbad dát tō barangé, asta ándà tákkás si Jesus katō mga disipulu din katō kasaké dan. **23** Asal duwán mga barangé tikud tun ta Tiberias na igdunggù madani tun ta lugar na igkannan dan ka pan na igpasalamatan katō Áglangngagán. **24** Tō ikasóddór dan na ándà taddó si Jesus asta tō mga disipulu din, igsaké pagsik sikandan ka mga barangé, asta igsadun dan tun ta Capernaum ébô mamasak ki Jesus.

25 Tō igdunggù dan tun ta Capernaum, igkita dan si Jesus, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Sir, kadángngan ka igdunggù kannun?”

26 Igtaba si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Igpamasak kó kanak ánnà su igpamaké kó ukit katō kasalábbuan na igpakita ku ákniyu, asal igpamasak kó kanak su ibássug kó katō pan na igpanan ku ákniyu bani. **27** Yakó ágpamasak katō ágkakan na ágkandà dát. Asal pamasak kó katō ágkakan na dì ágkandà, su tō gó tō makabággé ka kantayan na ándà ágtamanán. Tō gó tō bággén ku ákniyu, su sakán tō Igpamanubù, asta igpasóddór katō Ámmà ku na Manama na sakán tō igpapid din.”

28 Purisu igkagi sikandan ki Jesus, na mà dan, “Ándin tô kailangan lumun dé ébô makatuman ké katô kakalyag ka Manama?”

29 Igtaba si Jesus, na mà din, “Ni gó tô kakalyag ka Manama na lumun yu. Pamaké kó kanak na igpapid ka Manama.”

30 Iginsà sikandan, na mà dan, “Ándin tô kasalábbuan na pakitanán nu áknami ébô mamaké ké áknikó? Ándin tô lumun nu? **31** Su sayyan róggun igóddô tô mga kamónaan ta tun ta disyerto, igkan dan tô ágngadanan mana, su mà katô kagi ka Manama,
“ ‘Igbággé din kandan tô ágkakan tikud tun ta langit.’ ”§

32 Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ánnà si Moises tô igbággé katô ágkakan tikud tun ta langit, asal tô Ámmà ku tô ágbággé ákniyu katô bánnal ágkakan tikud tun ta langit. **33** Tikud tun ta langit tô bánnal ágkakan na bággén ka Manama, asta tô gó tô makabággé ka kantayan tun ta mga manubù nit banuwa.”

34 Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, bággéyi ké kani ágkakan tukid ka álló.”

35 Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán tô ágkakan na ágbággé ka kantayan. Tô manubù na padani kanak asta mamaké kanak dì gó ballusán, asta dì gó katákkangan. **36** Asal taganà ku igkagi ákniyu na agad igkita kó kanak, ándà kó gó pamaké kanak. **37** Tô langun manubù na igsarig katô Ámmà ku dini kanak, tô gó tô padani kanak. Tô

manubù na padani kanak, dì ku sikandin élléyan.*
38 Igpónóggá tikud tun ta langit ánnà ébô lumun ku tō kanak kakalyag, asal ébô tumanán ku tō kakalyag katô igpapid kanak. **39** Ni gó tō kakalyag katô igpapid kanak, na dóppónan ku tō langun manubù na igsarig din kanak ébô ándà mandà kandan, asta antén ku puman tō langun dan tun ta tapuri álló. **40** Kakalyag katô Ámmà ku na bággayan ka kantayan na ándà ágtamanán tō langun manubù na ágpamasak asta ágpamaké kanak, asta antén ku puman sikandan tun ta tapuri álló.”

41 Igburáng-buráng tō mga pangulu ka Judío, su igkagi si Jesus na sikandin tō ágkakan na tikud tun ta langit. **42** Purisu igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin gó si Jesus, asta si Jose dád tō ámmà din. Ikilalaan ta tō ámmà asta tō innà din. Purisu manan ka igkagi sikandin na igpónóg sikandin tikud tun ta langit?”

43 Igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágburáng-buráng. **44** Ándà manubù na makapadani kanak ka dì taganà kállángngán tō pusung din katô Ámmà ku na igpapid kanak. Tō manubù na padani kanak, tō gó tō antén ku puman tun ta tapuri álló. **45** Duwán igsulat katô sábbad propeta, na mà din,

“Tinuruán ka Manama tō langun dan.”†

Tō langun na maminág asta mánnal katô ágtinuruán katô Ámmà ku, tō gó tō padani kanak.

46 Ándà manubù na ikakita katô Ámmà ku na Manama, asal sakán na igtikud tun ta Manama tō igkita kandin. **47** Paminág yu ni kagin ku ákniyu.

---

* **6:37** 6:37 Élléyan ó péwaán. † **6:45** 6:45 Isaias 54:13.

Tô ágpamaké kanak, duwán kantayan din na ándà ágtamanán. ⁴⁸ Sakán tô ágkakan na ágbággé ka kantayan. ⁴⁹ Róggun igóoddô tō mga kamónaan yu tun ta disyerto, agad igkan dan katô mana na ighbággé ka Manama kandan tikud tun ta langit, inaté dan gó. ⁵⁰ Asal ássa ni ágkakan na igrónög tikud tun ta langit, su tō manubù na kuman kani, dì gó maté. ⁵¹ Sakán tô ágkakan na manté tikud tun ta langit. Tô manubù na kuman kani ágkakan, ándà ágtamanán katô kantayan din. Ni ágkakan na ágbággén ku, ni gó tō ákkud ku, ébô duwán kantayan na ándà ágtamanán katô mga manubù nit banuwa.”

⁵² Na, igpapulé tō mga pangulu ka Judío, na mà dan, “Pamánnun din ka kabággé áknita katô ákkud din ébô kannán ta?”

⁵³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka dì kó kuman kani ákkud ku na Igpamanubù, asta dì kó minám kani dipanug ku, ándà kantayan na ándà ágtamanán tun ákniyu.[†] ⁵⁴ Tô manubù na kuman kani ákkud ku asta minám kani dipanug ku, sikandin tō bággayan ku ka kantayan na ándà ágtamanán, asta antén ku puman sikandin tun ta tapuri álló. ⁵⁵ Bánnal ágkakan tō ákkud ku, asta bánnal ginámmán tō dipanug ku.

[†] **6:53** 6:53 Tô igkagi i Jesus tingód katô kakan katô ákkud din asta kénám katô dipanug din, tō gó é panungiringan ébô makagpát ki na sikandin dád tō Taratábbus na kailangan pangadapán ta, su sikandin tō inaté na bullas áknita ébô mému ki na nángngà tun ta saruhan ka Manama asta kabággayan ki katô kantayan na ándà ágtamanán. Ahaán tō Juan 6:27,29,35,40,47-48. Ahaán pagsik tō igkagi i Jesus tun ta Mateo 26:26-30, Marcos 14:22-26, Lucas 22:15-20, asta 1 Corinto 11:23-25.

56 Tô manubù na kuman kani ákkud ku asta minám kani dipanug ku, móddô sikandin dini kanak, asta móddô a tun kandin. ⁵⁷ Igpapidda katô Ámmà ku na duwán kantayan din, asta duwán kantayan ku tikud tun kandin. Iring pagsik kani tô manubù na kuman kanak, su sikandin tô bággayan ka kantayan ukit kanak. ⁵⁸ Ni gó tô ágkakan na tikud tun ta langit. Ánnà ni iring katô mana na igkan katô mga kamónaan yu, su inaté dan. Asal tô manubù na kuman kani ágkakan, ándà palang ágtamanán katô kantayan din.”

⁵⁹ Tô gó ôt igtinurù i Jesus tun ta simbaan ka Judio tun ta lunsud ka Capernaum.

Marapung ôt mga disipulu na igtanan ki Jesus

⁶⁰ Na, ôt igdinág ôt mga disipulu i Jesus kani igtinurù din, marapung ôt igtatóngkóé, na mà dan, “Matággas ágkagpáttan ni igtinurù din. Ándà manubù na makatanggap kani.”

⁶¹ Asal isóddóran i Jesus na duwán mga disipulu din na ighburáng-buráng tingód katô igtinurù din. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka méllé kó kanak tingód katô igkagi ku géna, ⁶² mamánnu kó ka kumita kó kanak na Igpamanubù ka mabatunna tun ta langit na taganà igtikudan ku? ⁶³ Tikud tun ta Ugis Espiritu ôt kantayan. Dì kangén ni ukit ka pagud ka manubù. Asal tikud tun ta Ugis Espiritu na ágbággé ka kantayan ôt kabánnalan na igtinurù ku ákniyu. ⁶⁴ Asal duwán kannun ákniyu na dì ágpamaké kanak.”

Tô gó ôt igkagi i Jesus, su taganà din dán isóddóran ka sadan ôt mga manubù na dì

ágpamaké, asta isóddóran din ka sadan tō pammát kandin.

⁶⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu igkagiya ákniyu na ándà manubù na pasakup kanak ka dì nunugan katô Ámmà ku.”

⁶⁶ Na, tikud katô oras tō, marapung tō mga disipulu na igtanan ki Jesus, asta ándà dan tákkás kandin. ⁶⁷ Purisu igkagi si Jesus katô sapulù duwa (12) disipulu din, na mà din, “Tumanan kó pagsik kanak?”

⁶⁸ Igtaba si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ándà ássa na sadunan dé, su sikuna dád tō ágtinurù tingód katô kantayan na ándà ágtamanán. ⁶⁹ Igpamaké ké áknikó, asta isóddóran dé na sikuna tō Ugis na igaipid ka Manama.”

⁷⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igsalin ku sikiyu na sapulù duwa (12), asal sakup i Maibuyan tō sábbad.”

⁷¹ Tō gó tō igkagi i Jesus tingód ki Judas na batà i Simon Iscariote, su agad si Judas tō sábbad katô sapulù duwa (12) disipulu i Jesus, asal sikandin gó tō pammát ki Jesus.

7

Si Jesus asta mga kataladi din

¹ Na, igpanó-panó si Jesus tun ta probinsya ka Galilea. Igliliyan din tō probinsya ka Judea, su kakalyag katô mga pangulu ka Judio na matayan dan sikandin. ² Tō masig dán dumunggù tō kalimudan ka mga Judio na ánggadanan Kalimudan Ka Mga Rákkó, ³ igkagi tō mga kataladi i Jesus

kandin, na mà dan, “Madigár ka miwà ka kannun, asta sadun ka tun ta probinsya ka Judea ébô kumita tō mga disipulu nu katô mga kasalábbuan na áglumun nu. ⁴ Atin ka malyag tō manubù na ágkangadanan sikandin, dì din állássán tō áglumun din. Purisu ka duwán kasalábbuan na lumun nu, madigár pád ka pakitanán nu tun ta langun manubù nit banuwa.”

⁵ Tô gó tō igkagi dan, su agad sikandan tō mga kataladi i Jesus, ándà dan pamaké kandin. ⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà pa dunggù tō nángngà álló para katô kalumu ku. Asal agad ándin állawi tō nángngà para ákniyu. ⁷ Dì kó ágkaringasaan ka mga manubù nit banuwa, asal sakán tō ágkaringasaan dan, su maragga gulit kandan na madat tō áglumun dan. ⁸ Una kó sadun tun ta kalimudan. Diya pa madun, su ándà pa dunggù tō nángngà álló para katô kasadun ku.”

⁹ Pángnga igkagi si Jesus kani, igóddô pa sikandin tun ta probinsya ka Galilea.

Igsadun si Jesus tun ta Kalimudan Ka Mga Rákkó

¹⁰ Na, pángnga igsadun tō mga kataladi i Jesus tun ta kalimudan tun ta Jerusalem, igsadun pagsik si Jesus asal igállás-állás, su kakalyag din na ándà makasóddór tingód katô kasadun din. ¹¹ Tun ta kalimudan, duwán mga pangulu ka Judio na iga-pamasak ki Jesus, asta iga-pénsaé dan, na mà dan, “Ánda sikandin?”

¹² Marapung pagsik tō mga manubù na iga-pasisip-sisipé tingód ki Jesus. Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Madigár manubù sikandin.” Duwán ássa mga manubù na igkagi,

na mà dan, “Dì, su áglimbung sikandin katô mga manubù.” ¹³ Asal igállás-állás dan igkagi, su imáddangan dan katô mga pangulu ka Judio.

¹⁴ Na, tô ágtángngà dán tô kalimudan, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igtinurù sikandin. ¹⁵ Isalábbuan tô mga pangulu ka Judio, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ánda é ágtikudan ka kapandayan kani manubù ni? Su ándà sikandin tinurui katô mga pangulu ka templo.”

¹⁶ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà tikud dini kanak tô ágtinuruán ku, asal tikud tun ta igpapid kanak. ¹⁷ Atin ka malyag tô manubù na mánnal katô kakalyag ka Manama, makasóddór sikandin ka ánda é ágtikudan katô ágtinuruán ku, ka tikud tun ta Manama, ó tikud dini kanak. ¹⁸ Atin ka tikud dák tun kandin tô ágtinuruán ka manubù, kakalyag din na ágdurungán sikandin. Asal atin ka ukit ka ágtinuruán din, madurung tô igpapid kandin, kasóddóran ta na bánnal tô ágtinuruán din, asta ánnà bulalón sikandin. ¹⁹ Ándà manubù tun ákniyu na ágtuman katô igsugù i Moises* ákniyu. Manan ka malyag kó mimmaté kanak?”

²⁰ Igtaba tô mga manubù na ilimud, na mà dan, “Igahuan ka katô madat espiritu! Ándà mimmaté áknikó.”

²¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán iglumu ku dalám ka álló ka kapaginawa, su igdappánnan ku tô sábbad manubù ébô kólian. Purisu isalábbuan kó. ²² Asal sikiyu pagsik tô áglumu dalám ka

---

* ^{7:19} 7:19 Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises.

álló ka kapaginawa su ágtumanán yu tô igtinurù i Moises na kailangan tupuwan tô délák gabatà yu gamama. Tô kabánnalan, ánnà si Moises tô igtigkané kani ágkémun, asal tikud tun ta mga kamónaan yu sayyan.[†] **23** Na, atin ka mému kó tumupu ka manubù dalám ka álló ka kapaginawa ébô tumanán yu tô igsugù i Moises, manan ka ágkasókó kó kanak su ikólì a katô tibuk lawa katô manubù dalám ka álló ka kapaginawa? **24** Yakó ágruud ukit katô ikitaan yu dát. Kailangan pasakán yu tô kabánnalan ka dì kó pa rumuud.”

Mesiyas si Jesus?

25 Na, duwán mga taga Jerusalem na igpatóngkóé, na mà dan, “Sikandin tô ágpamasakán dan ébô matayan. **26** Asal ágtinurù sikandin kannun ta tubang ta, asta ándà palang ágsapad kandin! Isóddóran basì katô mga pangulu ka templo na sikandin tô Mesiyas. **27** Asal isóddóran ta tô igtikudan kani manubù ni. Tô dumunggù tô Mesiyas, ándà makasóddór katô tikudan din.”

28 Tô igtinurù si Jesus tun ta templo, igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Kéman yu ka isóddóran yu ka sadanna asta tô igtikudan ku. Igsadunna dini ánnà tingód katô kanak kakalyag, asal igpapidda. Ágkasarigan tô igpapid kanak, asal ándà yu kasóddóri sikandin. **29** Ikasóddórra kandin su igtikudda tun kandin, asta sikandin tô igpapid kanak.”

30 Na, duwán mga manubù na mámmát pád kandin, asal ándà igawid kandin, su ándà pa

---

[†] **7:22** 7:22 Tikud tun ki Abraham tô ágkémun dan tingód ka katupu. Ahaán tô Genesis 17:10-12; Levítico 12:3.

dunggù tō nángngà álló para ámmáttán sikandin.
 31 Asal marapung tō duma mga manubù na igpamaké kandin. Igkagi sikandan, na mà dan, “Tō mga kasalábbuan na iglumu kani manubù ni magunawa katô lumun katô Mesiyas na gimananta.”

Igpapid tō mga tarabanté ébô ámmáttán si Jesus

32 Na, tō igdinág tō mga Pariseo katô ágkagin katô mga manubù na ilimud, igpasábbadé dan asta tō mallayat ka mga pangulu ka templo. Igpapid dan tō mga tarabanté ka templo ébô ámmáttán dan si Jesus. 33 Igkagi si Jesus katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Móddô a pa dini ákniyu róggun, asta pángnga kanan, mulì a tun ta igpapid kanak. 34 Agad mamasak kó kanak, asal dì kó makakita, su dì kó makasadun tun ta sadunan ku.”

35 Igpénsaé tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Ánda é sadunan din na dì ta kitanán sikandin? Madun sikandin tun ta madiyù banuwa na góddóan ka mga Judio na isakup ka mga Griego ébô tinuruan din tō mga Griego? 36 Ándin tō kóbadian katô igkagi din na dì ki makakita kandin agad mamasak ki kandin? Manan ka igkagi sikandin na dì ki makasadun tun ta sadunan din?”

Bággén tō Ugis Espíritu

37 Na, igdunggù tō katapuriyan álló katô Kalimudan Ka Mga Rákkó, asta tō gó tō mallayat álló tun ta kalimudan dan. Igtindág si Jesus tun ta templo, asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Tō mga ágkatákkangan, padani kó kanak, asta pénámmán ku sikiyu. 38 Atin ka mamaké tō

manubù kanak, matuman tun kandin tō kagi ka Manama na igsulat sayyan,

“Tikud tun ta pusung din marus tō wayig na ágbággé ka kantayan.” †

39 Tō igkagi i Jesus tingód katô Ugis Espiritu na bággén tun ta mga manubù na mamaké kandin. Asal ándà pa dunggù tō Ugis Espiritu tun kandan, su ándà pa kabatun si Jesus tun ta langit.

Ándà pasábbadé tō mga manubù tingód ki Jesus

40 Na, tō igdinág dan katô igkagi i Jesus, duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Sikandin tō propeta na gimanán ta.” §

41 Igkagi tō duma mga manubù, na mà dan, “Mesiyas sikandin.”

Asal igkagi tō duma mga manubù, na mà dan, “Ánnà, su dì tumikud tō Mesiyas tun ta Galilea.

42 Mà katô kagi ka Manama na tō Mesiyas tō bánnal rubbad ka kamónaan ta na si David. Pamasusun tō Mesiyas tun ta lunsud ka Betlehem na igóddóan i David sayyan.” *

43 Purisu igpassa-assaé dan ka panámdám tingód ki Jesus. **44** Duwán mga manubù tun kandan na mámmát pád ki Jesus, asal ándà manubù na ikému.

Ándà pamaké tō mallayat ka mga pangulu ka templo

45 Na, tō iglónód tō mga tarabanté ka templo tun ta mga manubù na igsugù kandan, iginsà tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga

---

† **7:38** 7:38 Isaias 44:3; 55:1; 58:11.   § **7:40** 7:40 Ahaán tō Deuteronomio 18:15,18.   * **7:42** 7:42 Ahaán tō Miqueas 5:2.

Pariseo, na mà dan, “Manan ka ándà yu sikandin ámmátti asta piddi dini?”

⁴⁶ Igtaba tō mga tarabanté, na mà dan, “Ándà palang manubù na igtinurù iring kandin!”

⁴⁷ Igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Iglimbungan kó pagsik ikandin. ⁴⁸ Ándà palang pangulu ka templo na igpamaké kandin. Ándà palang dini áknami na mga Pariseo na igpamaké kandin. ⁴⁹ Asal tō ilimud mga manubù, ándà dan ikagpát katô kagi ka Manama na igsulat sayyan. Purisu supakan dan ka Manama.”

⁵⁰ Na, taddô si Nicodemo na igsadun tun ki Jesus dángngan, su sikandin tō sábbad Pariseo. Igkagi si Nicodemo katô mga kadumaan din, na mà din, ⁵¹ “Dì mému tun ta sugù i Moises ka ruudan tō manubù ka dì una sikandin insaán ka ándin tō áglumun din, ébô makataba pa sikandin.”†

⁵² Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Manan? Taga Galilea ka pagsik? Atin pamasakán nu tun ta kagi ka Manama na igsulat sayyan, kasóddóran nu na ándà palang propeta na tumikud tun ta probinsya ka Galilea.”

Tō bayi ikitaan na ikalibug

⁵³ [Na, igpanggulì dan langun.

8

¹ Asal igsadun si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo.

² Igsállám si Jesus iglónód tun ta templo. Marapung tō mga manubù na igpadani tun kandin. Igunsad si Jesus, asta igtinurù sikandin kandan.

---

† **7:51** 7:51 Ahaán tō Deuteronomio 17:6.

³ Na, tō mga taratinurù ka sugù asta tō mga Pariseo, igpid dan tō sábbad bayi na ikitaan dan na ikalibug. Igpid dan tō bayi tun ta saruhan i Jesus, ⁴ asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, ikitaan dé ni bayi ni na ikalibug. ⁵ Duwán igsugù i Moises na kailangan timbagán ka batu tō manubù na ikalibug ébô maté. Na, mánnun ni bayi ni? Ándin tō kagin nu?”

⁶ Tō gó tō iginsà dan su kinnaman dan si Jesus ébô duwán dimanda dan pád tingód kandin. Asal igunduk si Jesus, asta igsulat sikandin tun ta tanà ukit ka tintudù din. ⁷ Róggun katô ginsà dan kandin, igtindág si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tō manubù tun ákniyu na ándà palang salà, tō gó tō muna tumimbag ka batu kani bayi.”

⁸ Pángnga igkagi si Jesus, igunduk puman sikandin, asta igsulat sikandin tun ta tanà ukit ka tintudù din. ⁹ Tō igdinág tō mga Pariseo katô igkagi i Jesus, pasipanó dan langun, asta tō mga tugál tō una igpampán. Si Jesus dád tō isamà asta tō bayi tun ta saruhan din. ¹⁰ Igtindág si Jesus, asta iginsà sikandin katô bayi, na mà din, “Ánda dán sikandan? Ándà dán manubù na sumupak áknikó?”

¹¹ Igtaba tō bayi, na mà din, “Ándà, Sir.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Diya pagsik sumupak áknikó. Uli kad, asta yakad gabé áglumu ka salà.”]

Si Jesus tō ágtikudan ka kappaawan

¹² Na, igkagi puman si Jesus katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Sakán tō ágtikudan ka kappaawan para katô mga manubù nit banuwa. Atin ka mákkás tō manubù kanak, ándà kangittángngan

tun ta pusung din, su duwán kappawaan tun kandin na makabággé ka kantayan.”

¹³ Na, igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Sikuna dád tō igulit áknami tingód áknikó. Dì ágkabánnal tō igulit nu.”

¹⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad sakán dád tō igulit tingód kanak, asal bánnal tō igkagi ku, su isóddóran ku tō igtikudan ku, asta isóddóran ku tō sadunan ku. Asal sikiyu, ándà yu kasóddóri tō igtikudan ku asta tō sadunan ku. ¹⁵ Atin ka ágruud kó, tikud dád tun ta ákniyu panámdám tō karuud yu. Asal sakán, ándà pa igrueudan ku. ¹⁶ Asal ka rumuudda, ágkasarigan tō karuud ku, su ánnà sábbad ku dád tō rumuud, asal rumuudda asta tō Ámmà ku na igaipid kanak. ¹⁷ Duwán sugù na ágbánnalán yu na ágkasarigan tō kagin katô duwa testigos ka magunawa tō gulitán dan.* ¹⁸ Purisu ágkasariganna, su sakán tō gulit ákniyu tingód kanak, asta tō Ámmà ku na igaipid kanak, sikandin tō gulit tingód kanak.”

¹⁹ Purisu igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Ánda tō ámmà nu?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà yu kasóddóri ka sadanna asta sadan tō Ámmà ku. Atin ka kasóddóran yu ka sadanna, kasóddóran yu pagsik ka sadan tō Ámmà ku.”

²⁰ Tō gó tō igkagi i Jesus tun ta templo tō igtinurù sikandin tun ta kuwarto na ágtguanan ka salapìna ágbággén. Asal ándà manubù na igámmát kandin, su ándà pa dunggù tō nángngà álló para ámmáttán sikandin.

---

* **8:17** 8:17 Ahaán tō Deuteronomio 19:15.

Dì kó makasadun tun ta sadunan ku

²¹ Na, igkagi puman si Jesus katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Masiggad panó. Agad masak kó kanak, asal maté kó na dì kapasinsiyaan tō salà yu. Dì kó makasadun tun ta sadunan ku.”

²² Purisu igañesaé tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Mangarát sikandin? Su igkagi sikandin na dì ki makasadun tun ta sadunan din.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu tō taga tanà, asal sakán tō taga langit. Ni banuwa tō igtikudan yu, asal ánnà ni banuwa tō igtikudan ku. ²⁴ Igkagiya na maté kó na dì kapasinsiyaan tō salà yu, su ka dì kó mánnal na sakán tō tikud tun ta langit, maté kó na dì kapasinsiyaan tō salà yu.”

²⁵ Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan ka?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Marag ku igulit ákniyu ka sadanna tikud pô tun ta katigkanayan ka katinurù ku. ²⁶ Dakál pa tō kagin ku tingód ákniyu, asta dakál pa tō ruudan ku. Asal ágkasarigan tō igpapid kanak, asta kailangan mulitta katô langun manubù nit banuwa tingód katô igpasóddór din kanak.”

²⁷ Asal ándà dan kagpátti na igkagi si Jesus tingód katô Ámmà din na Manama.

²⁸ Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Pángnga ka katayó yu kanak na Igpamanubù, kasóddoran yu na sakán tō tikud tun ta langit asta ánnà tikud kanak tō áglumun ku, asal ágkagin ku tō taganà igtinurù katô Ámmà ku kanak. ²⁹ Inalayunna ágdumaan katô igpapid kanak. Ándà a ikandin tanani, su inalayun ku áglumun tō makadayó kandin.”

³⁰ Tô igkagi si Jesus, marapung tô mga manubù na igpamaké kandin.

Mga rubbad i Abraham

³¹ Na, igkagi si Jesus katô mga Judio na igpamaké kandin, na mà din, “Atin ka manayun kó tumuman katô ágtinuruán ku, bánnal kó mga disipulu ku. ³² Kasóddóran yu tô kabánnalan, asta ukit katô kabánnalan, paluwaán kó tikud tun ta ikallang ákniyu.”

³³ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sikami tô mga rubbad i Abraham, asta ándà palang ikallang áknami. Purisu manan ka igkagi ka na paluwaán ké?”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na gimu ka salà, tô gó tô állang ka salà. ³⁵ Tô állang dì móddô tun ta balé katô amo din ka ándà ágtamanán. Asal tô batà mému móddô tun ta balé katô ámmà din ka ándà ágtamanán. ³⁶ Purisu atin ka tô Batà ka Manama tô paluwà ákniyu, bánnal kó makaluwà. ³⁷ Isóddóran ku na mga rubbad kó i Abraham. Asal ágpanámdám kó na mimmaté kanak, su ándà yu tagui tô ágtinuruán ku tun ta pusung yu. ³⁸ Tô ágtinuruán ku, tô gó tô igpasóddór katô Ámmà ku kanak. Asal tô áglumun yu, tô gó tô madat na inéringan yu katô ákniyu ámmà.”

³⁹ Igkagi sikandan, na mà dan, “Si Abraham tô ámmà dé.”†

Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka bánnal kó mga gabatà i Abraham, madigár tô áglumun yu iring

---

† ^{8:39} 8:39 Ágtawarán dan na “ámmà” tô mga kamónaan dan.

ki Abraham. ⁴⁰ Asal agad igtinurù a ákniyu katô kabánnalan na igpasóddór katô Manama kanak, ágpanámdám kó na mimmaté kanak. Ánnà iring kanan tô iglumu i Abraham. ⁴¹ Purisu iring na iglumu katô ámmà yu tô áglumun yu.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Ánnà ké gabatà ta dalan. Sábbad dát tô Ámmà dé, asta Manama sikandin.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka Manama tô ámmà yu, ágginaawaanna pád ikiyu, su tô igsadunna dini, Manama tô igtikudan ku. Igsadunna dini ánnà tikud tun ta kanak kakalyag, asal igpapidda ikandin. ⁴³ Ándà yu kagpátti tô igkagi ku, su ándà kakalyag yu na maminág katô ágtinuruán ku. ⁴⁴ Si Maibuyan tô bánnal ámmà yu, asta tô madat kakalyag din, tô gó tô kakalyag yu na lumun. Tikud tun ta katigkanayan kani banuwa, ágmaté si Maibuyan. Ándà palang áglabután din katô kabánnalan, su ándà kabánnalan tun kandin. Atin ka ágbulaló sikandin, tô gó tô ágkémun din, su bulalón sikandin, asta sikandin tô ágtikudan katô langun bulaló. ⁴⁵ Asal kabánnalan tô ágkagin ku ákniyu. Purisu dì kó ágpamaké kanak. ⁴⁶ Ándà tun ákniyu na makakagi na duwán salà ku. Ágtinurù a katô kabánnalan, asal ándà kó pamaké kanak. ⁴⁷ Ágpaminág tô mga gabatà ka Manama katô kagi din. Asal ánnà kó mga gabatà ka Manama. Purisu dì kó ágpaminág.”

Si Jesus asta si Abraham

48 Na, igkagi tō mga Judio, na mà dan, “Bánnal tō ágkagin dé na ássa ka manubù na taga Samaria,‡ asta igahuwan ka katô madat espiritu.”

49 Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà madat espiritu na igahu kanak. Ágpabantugán ku tō Ámmà ku, asal ágpayayyaánna ikiyu. **50** Ánnà kakalyag ku na durungánnna, asal Ámmà ku tō malyag na durungánnna katô mga manubù, asta sikandin tō ágpasóddór na bánnal tō ágkagin ku. **51** Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō mga manubù na ágbánnal kani ágtinuruán ku dì dungguan ka kamatayan.”

52 Igkagi tō mga Judio, na mà dan, “Isóddóran dé gó na igahuwan ka katô madat espiritu. Inaté si Abraham, asta inaté tō langun propeta sayyan.

Asal igkagi ka na tō mga manubù na mánnal katô ágtinuruán nu dì dungguan ka kamatayan.

53 Manan? Tuu ka pa madigár ka tandingán ki Abraham? Inaté sikandin, asta inaté tō langun propeta sayyan! Sadan ka kannê?”

54 Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka sakán dád tō ágdurung katô sarili ku, ándà pulusán ku.

Asal Ámmà ku tō ágdurung kanak, asta ágkagi kó na sikandin tō Manama na ágpangadapán yu.

55 Asal ándà kó pa ikasóddór kandin. Ikasóddórra kandin. Atin ka kumagiya na ándà a ikasóddór kandin, bulalónna iring ákniyu. Asal ikasóddórra gó kandin, asta ágbánnalán ku tō mga kagi din kanak.

56 Idawayan tō ámmà yu na si Abraham su kitánán

---

‡ **8:48** 8:48 Tō bánnal mga Judio igbuyas katô mga taga Samaria su tō mga taga Samaria ánnà bánnal Judio, su mestiso sikandan.

din tō kadunggù ku. Igkita a i Abraham, asta idayawan dán sikandin.”

⁵⁷ Igkagi tō mga Judio, na mà dan, “Ándà pa dunggù ka kaliman (50) tō idad nu. Igpamánnu nu ka kakita ki Abraham?”

⁵⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō ándà pa kamanubù si Abraham, duwánnad taganà.”

⁵⁹ Purisu igpampudut dan ka mga batu ébô timbagán dan asta matayan dan sikandin. Asal si Jesus igukit tun ta marapung manubù, asta igluwà sikandin tikud tun ta templo.

9

Ikakita tō bólóg

¹ Na, tō igluwà si Jesus tikud tun ta templo, igkita din tō sábbad bólóg tikud tun ta kapamasusu kandin. ² Iginsà tō mga disipulu i Jesus, na mà dan, “Sir, sadan tō ikému ka salà na gunayan ibólóg ni manubù ni tikud tun ta kapamasusu kandin? Sikandin tō ikému ka salà, ó tō ámmà asta tō innà din?”

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ibólóg sikandin ánnà tingód katô salà din. Ánnà pagsik tingód katô salà katô ámmà asta katô innà din. Asal ibólóg sikandin ébô ukit kandin pakitanán tō katulusan ka Manama. ⁴ Dalám ka duwán pa álló, kailangan lumun ta tō kakalyag ka Manama na igpapid kanak, su ándà manubù na makalumu ka dukilám. ⁵ Róggun na góddô a nit banuwa, sakán tō ágtikudan katô kappawaan tun ta pusung ka mga manubù nit banuwa.”

6 Pángnga igkagi si Jesus, igiláb sikandin tun ta tanà, ighbalát din tō ngingi din tun ta tanà, asta igpólét din tun ta mata katô bólóg. **7** Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka tun ta ranó na ánggadanan Siloe, asta dappug ka.” (Tô kóbadan ka Siloe, tō gó tō kagi “igpapid.”)

Purisu igsadun tō bólög, asta igdappug sikandin. Tô iglónód sikandin, ikakita dán sikandin. **8** Isalábbuan tō mga simbalé din asta tō mga manubù na igkita kandin na ágpalimus dángngan, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Sikandin tō marag gunsad asta ágpalimus?”

9 Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Sikandin gó.”

Asal duwán duma mga manubù na igkagi, na mà dan, “Ánnà sikandin, asal tō bónnóng din iring katô bólög.”

Asal igkagi sikandin, na mà din, “Sakán gó!”

10 Iginsà sikandan, na mà dan, “Igpamánnu na ikakita kad?”

11 Igtaba sikandin, na mà din, “Duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Jesus na igiláb tun ta tanà, ighbalát din tō ngingi din tun ta tanà, igpólét din tun ta mata ku, asta igpasadunna ikandin tun ta Siloe ébô dumappugga. Purisu igsadunna, asta tō igdappugga, ikakita ad.”

12 Iginsà sikandan, na mà dan, “Ánda sikandin?”

Igtaba tō manubù, na mà din, “Taman. Ándà sóddór ku.”

Iginsà tō mga Pariseo tingód katô bólög na ikakita dán

¹³ Na, igpid dan tun ta mga Pariseo tō bólóg na ikakita dán. ¹⁴ Álló ka kapaginawa ka mga Judio tō igbalát si Jesus katô ngingi din tun ta tanà, asta tō igpabákka din tō mata katô bólóg. ¹⁵ Iginsà puman tō mga Pariseo kandin ka iga pamánnu na ikakita dán sikandin. Igulit sikandin, na mà din, “Igpólét din tō libutà tun ta mata ku, asta igdappugga. Purisu ikakita ad.”

¹⁶ Na, duwán mga Pariseo na igkagi tingód ki Jesus, na mà dan, “Ándà sikandin papiddi ka Mamaná, su masalà-salà sikandin.”

Asal duwán ássa mga manubù na igkagi, na mà dan, “Atin ka masalà-salà sikandin, dì sikandin makalumu katô mga kasalábbuan iring katô iglumu din.”

Igpassa-assaé tō panámdám dan tingód ki Jesus.

¹⁷ Purisu iginsà puman sikandan katô bólóg na ikakita dán, na mà dan, “Su áknikó mata tō igpabákka din, ándin tō áknikó panámdám tingód kandin?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Propeta gó sikandin.”

¹⁸ Ándà bánnal tō mga pangulu ka Judio na bólög sikandin dángngan asta ikakita dán sikandin. Purisu igpakangé dan tō ámmà din asta tō innà din. ¹⁹ Iginsà tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Batà yu ni manubù ni? Bólög sikandin tikud tun ta kapamasusu kandin? Igpamánnu na ikakita dán sikandin?”

²⁰ Igtaba tō ámmà asta tō innà din, na mà dan, “Isóddóran dé na sikandin gó tō batà dé, asta

isóddóran dé na bólóbikandin tikud tun ta kapa-masu kandin. ²¹ Asal ándà dé kasóddóri ka ig-pamánnu na ikakita dán sikandin. Ándà dé pagsik kasóddóri ka sadan tō iga-pabákka katô mata din. Asal madigár insaán yu tō batà dé, su dakál dán sikandin. Sikandin gó tō makataba katô mga insà yu.”

²² Tō gó tō igkagi katô ámmà asta tō innà din, su imáddangan dan katô mga pangulu ka Judío. Tō mga pangulu ka Judío taganà dán igpasábbadé na dì pahun tun ta simbaan tō manubù na kumagi na si Jesus tō Mesiyas. ²³ Purisu igkagi tō ámmà asta tō innà din, na mà dan, “Dakál dán tō batà dé. Madigár ka insaán yu sikandin.”

²⁴ Purisu iga-pakangé dan puman tō bólóbikandin na ikakita dán, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Na, tandô kad tun ta saruwān ka Manama na bánnal tō kagin nu. Isóddóran dé na masalà-salà manubù sikandin.”

²⁵ Igtaba tō manubù, na mà din, “Ándà ku kasóddóri ka bánnal ó ánnà bánnal na masalà-salà sikandin. Asal sábbad dád tō isóddóran ku, agad bólögga dángngan, pakakita ad áknganni.”

²⁶ Igkagi sikandan, na mà dan, “Ándin tō iglumu din áknikó? Igpamánnu din ka kapabákka katô mata nu?”

²⁷ Igtaba sikandin, na mà din, “Tō gó tō taganà ku igulit ákníyu géna, asal ándà kó paminág kanak. Manan ka malyag kó maminág puman? Malyag kó imun pagsik na mga disipulu din?”

²⁸ Igbuyas dan kandin, na mà dan, “Sikuna tō kandin disipulu, asal sikami tō mga disipulu i Moises. ²⁹ Isóddóran dé na si Moises tō igsugù ka

Manama. Asal tō manubù tō, ándà dé kasóddóri ka ánda é igtikudan din.”

³⁰ Igkagi tō bólög na ikakita dán, na mà din, “Isalábbuanna ákniyu! Agad igpabákka sikandin kani mata ku, asal ándà yu pa kasóddóri ka ánda é igtikudan din. ³¹ Isóddóran ta na dì ágtabangan ka Manama tō masalà-salà. Asal tō manubù na ágpangadap ka Manama asta ágbánnal katô kakalyag din, tō gó tō ágtabangan ka Manama. ³² Tikud tun ta katigkanayan kani banuwa, ándà palang manubù na isóddóran ta na ikapabákka ka mata ka bólög tikud tun ta kapamasusu kandin. ³³ Atin ka ándà sikandin papiddi ka Manama, ándà palang kasalábbuan na ágkalumu din.”

³⁴ Igkagi sikandan, na mà dan, “Tō imanubù ka, masalà-salà kad. Purisu dì mému ka sikuna tō tuminurù áknami.”

Pángnga igkagi dan kani, igpéwà dan sikandin tikud tun ta simbaan.

Tō mga manubù na ándà pa ikakita katô kabánnalan

³⁵ Na, tō igdinág si Jesus na igpéwà tikud tun ta simbaan tō bólög na ikakita dán, igpamasak si Jesus kandin. Tō igkita sikandin, iginsà si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka katô Igpamanubù?”

³⁶ Igtaba sikandin, na mà din, “Sir, ulitiya ka sadan sikandin ébô mamakéya kandin.”

³⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igkita nud tō Igpamanubù, su sakán gó sikandin na ágtóngkô ánikó.”

³⁸ Igkagi tō manubù, na mà din, “Áglangngagán, igpamakéyad gó.”

Na, igpangadap sikandin ki Jesus.

³⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpapidda kannun ébô pakitanán ku tō tun dalám katô pusung ka langun manubù nit banuwa. Tō mga manubù na iring na bólög su ándà dan pa ikakita katô kabánnalan, tō gó tō tabangan ku ébô makakita dan. Asal tō mga manubù na kéman dan ka ikakita dan katô kabánnalan, tō gó tō pakitanán ku na iring dan na bólög.”

⁴⁰ Duwán mga Pariseo madani tun ki Jesus na igdinág katô igkagi din, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bólög ké pagsik?”

⁴¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka iring kó na bólög, mému pasinsiyaan ka Manama tō salà yu. Asal su mà kagi ikakita kó, duwán pa salà yu.”

10

Tō taradóppón asta mga karnero din

¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō manubù na dì gukit tun ta sállat ka koral ka mga karnero asal ágsalapó katô koral, tō gó tō takón ó tulisan.* ² Asal tō manubù na gukit tun ta sállat, tō gó tō taradóppón ka karnero. ³ Sikandin tō ágpókéan katô tarabanté ka sállat. Tō mga karnero din tun dalám, tō gó tō ágkanayad ka kagi katô taradóppón. Ágtawarán din tō mga ngadan dan, asta ágpatákkássán din tō mga karnero tun ta luwà. ⁴ Atin ka ágpatákkássán din tō mga karnero tun ta luwà, ágpanó sikandin tun tóna katô mga karnero, asta ágtákkás tō mga karnero kandin, su ágkanayad dan katô kagi din. ⁵ Asal

---

* **10:1** 10:1 Igulit si Jesus kani panunggiringan tingód ka mga sakup din, asta tingód ka kadóppón din kandan.

dì ágtákkás tō mga karnero katô ássa manubù. Ágpalaguy tō mga karnero tikud tun kandin, su ándà dan kanayad katô kagi ka duma manubù.”

⁶ Tō gó tō panunggiringan na igulit i Jesus kandan, asal ándà dan kagpátti ka ándin tō kóbadan.

Si Jesus tō Madigár Taradóppón

⁷ Purisu igkagi puman si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Iringnga ka sállat tun ta koral ka mga karnero. ⁸ Tō mga manubù na ikóna kanak, tō gó tō iring na takón ó tulisan. Purisu ándà dan pamináaggi katô mga karnero. ⁹ Iringnga na sállat. Atin ka gukit tō manubù dini kanak, ándà makadadat kandin. Iring sikandin na karnero na ágpanó-panó tun dalám ka koral, asta tun ta luwà ébô makakan. ¹⁰ Ágsadun tō takón tun ta koral ébô tumakó, mimmaté, asta lumumu ka madat. Asal igsadunna dini ébô mággéya katô kantayan tun ta langun manubù, asta dì dan kakulangan.

¹¹ “Iringnga na madigár taradóppón ka karnero. Tō madigár taradóppón ka karnero, tō gó tō ágtaganà agad maté para katô mga karnero din.[†] ¹² Asal tō taradóppón na ágtandanan, ánnà sikandin tō tigatun katô karnero, asta ánnà sikandin tō bánnal taradóppón katô karnero. Atin ka ágkitanán din tō asu ka kabánnássan na ángadanan lobo, malaguy sikandin, asta tananan din tō mga karnero. Purisu dawin katô asu ka kabánnássan tō mga karnero, asta pasállabé tō duma mga karnero. ¹³ Ágpalaguy tō taradóppón na ágtandanan su ánnà sikandin tō tigatun, asta dì din ágginaawaan tō

---

† **10:11** 10:11 Ahaán tō Isaias 40:11.

mga karnero na ágdóppónan din. ¹⁴⁻¹⁵ Iringnga na madigár taradóppón ka karnero. Isóddóranna katô Ámmà ku, asta isóddóran ku sikandin. Iring kanan tô mga sakup ku, su isóddóran ku sikandan, asta isóddóranna ikandan. Mému ka matayanna para katô mga manubù na pasakup kanak. ¹⁶ Duwán pa duma mga karnero na ándà pa pasakup kanak. Kailangan sakupán ku pagsik sikandan, asta maminág dan kanak. Purisu mému dan na sábbad grupo, asta sábbad dátô taradóppón dan.‡

¹⁷ “Dakál tô ginawa katô Ámmà ku kanak, su mému ka matayanna ébô mantéya puman. ¹⁸ Ándà manubù na ágpirit kanak, asal tikud tun ta kanak kakalyag, mému ka matayanna. Duwán katulusan ku na mémuwa maté, asta duwán katulusan ku na mémuwa manté puman, su tô gó tô gunayan na igpapidda katô Ámmà ku.”

¹⁹ Igpapulé puman tô mga Judio tingód katô igkagi i Jesus. ²⁰ Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Igahuwan sikandin ka madat espiritu. Ágkangulág sikandin. Yakó ágpaminág kandin.”

²¹ Asal duwán duma mga manubù na igkagi, na mà dan, “Atin ka igahuwan sikandin ka madat espiritu, ánnà iring kani tô ágkagin din, su tuu madigár tô igkagi din. Tô manubù na gahuwan ka madat espiritu dì makapabákka ka mata ka bólög.”

Ándà pamaké tô mga Judio ki Jesus

²² Na, igdunggù dán tô álló ka kalimudan na ágkasampáttan dan tô kapiyà katô templo tun ta

---

‡ **10:16** 10:16 Ahaán tô Isaias 56:8.

Jerusalem sayyan. ²³ Tô gó tô magánnó timpo, asta igpanó-panó si Jesus tun ta gállunganán tun ta templo na ággadanan Balkon i Solomon. ²⁴ Igpadani tô mga pangulu ka Judío tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Manan ka dì ka pénagpát áknami? Atin ka sikuna tô Mesiyas, patayyó nu áknami.”

²⁵ Igtaba si Jesus, na mà din, “Taganà ku igulit ákniyu, asal dì kó ágpamaké kanak. Áglumun ku tô mga kasalábbuan su igpapidda katô Ámmà ku, asta tô gó tô pasóddór ákniyu ka sadanna. ²⁶ Asal dì kó ágpamaké, su ándà kó pasakup tun ta mga karnero ku. ²⁷ Ágpaminág tô mga karnero ku katô kagi ku, ágkasóddóran ku sikandan, asta ágtákkás dan kanak. ²⁸ Ágbággé ku kandan tô kantayan na ándà ágtamanán, asta dì dan dungguan ka kamatayan. Ándà palang makagó kandan tikud dini kanak. ²⁹ Ámmà ku tô ighbággé kandan kanak, asta sikandin tô tuu pa matulus ka tandingán katô langun. Purisu ándà palang makagó kandan tikud tun ta Ámmà ku. ³⁰ Sakán asta tô Ámmà ku sábbad dád.”

³¹ Purisu igpampudut puman tô mga pangulu ka Judío ka mga batu ébô timbagán dan si Jesus. ³² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Marapung tô madigár iglumu ku na igkita yu na igpalumu katô Ámmà ku ukit kanak. Ándin tô iglumu ku na gunayan matayanna ikiyu?”

³³ Igtaba tô mga pangulu ka Judío, na mà dan, “Timbagán dé sikuna ka batu ánnà su iglumu ka katô mga madigár, asal su duwán salà nu tun ta

Manama. Agad manubù ka dát, asal igkagi ka na Manama ka.”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isóddóran yu basì na duwán kagi ka Manama na igsulat sayyan na igtawar din tò mga manubù na mga manama. ³⁵ Na, dì mému ka palinán tò kagi ka Manama na igsulat sayyan. Purisu su tò mga manubù na igpapid din sayyan igtawar din na mga manama, ³⁶ kéman yu ka duwán salà ku tun ta Manama tingód katô igkagi ku na sakán tò Batà ka Manama, su igsalinna ikandin, asta igpapidda ikandin kan-nun ta mga manubù nit banuwa. ³⁷ Atin ka ánnà tikud tun ta Manama tò áglumun ku, yakó ágpamaké kanak. ³⁸ Atin ka tò gó tò áglumun ku, agad dì kó ágpamaké kanak, asal pamaké kó ka Manama tingód katô áglumun ku, asta kasóddóran yu na dini kanak tò Ámmà ku, asta tunna ta Ámmà ku.”

³⁹ Na, mámmát dan pád puman ki Jesus, asal ikaluwà sikandin tikud tun kandan.

Igtalipag si Jesus tun ta Wayig ka Jordan

⁴⁰ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta Jerusalem, asta igtalipag sikandin tun ta Wayig ka Jordan. Igsadun sikandin tun ta lugar na ágbunyagan i Juan na Tarabunyag dángngan, asta dutun sikandin igóddô. ⁴¹ Marapung tò mga manubù na igsadun tun kandin, su igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà kasalábbuan na iglumu i Juan na Tarabunyag, asal bánnal tò langun na igkagi i Juan tingód ki Jesus.”

⁴² Na, marapung tò mga manubù na igpamaké ki Jesus.

---

§ **10:34** 10:34 Ahaán tò Salmo 82:6.

11

Inaté si Lazaro

¹ Na, duwán ibógókan manubù na ánggadanan ki Lazaro. Igóddô sikandin tun ta Betania duma katô duwa tábbé din na si Maria asta si Marta. ² Si Maria tô igbusbus ka pamammut tun ta paa katô Áglangngagán, asta igaipunasan din katô malayat ulu din. Ibógókan tô tábbé dan na si Lazaro. ³ Purisu duwán manubù na igpapid dan tun ki Jesus ébô kumagi, na mà din, “Sir, ibógókan tô ágginaawaan nu.”

⁴ Tô igdinág si Jesus katô kagi din, igkagi sikandin, na mà din, “Ibógókan si Lazaro ánnà ébô maté, asal ébô durungán tô Manama, asta ukit kani durungánna na Batà ka Manama.”

⁵ Agad ágginaawaan i Jesus si Marta, si Maria asta si Lazaro, ⁶ asal tô igdinág si Jesus na ibógókan si Lazaro, ándà pa sikandin sadun dalám ka duwa álló. ⁷ Pángnga ka duwa álló, igkagi si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Lumónód ki tun ta probinsya ka Judea.”

⁸ Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Sir, duwán mga pangulu ka Judio na malyag pa tumimbag áknikó ka batu. Purisu madigár ka dì ka pa lumónód.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ágsánnang tô álló ka sapulù duwa (12) oras kada álló. Purisu ka manó tô manubù ka álló, dì sikandin makadugsù, su ágsánnang tô álló nit banuwa. ¹⁰ Asal ka manó

tô manubù ka dukilám, makadugsù sikandin, su ándà dán álló.”*

¹¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Igtudug dán tô rarak ta na si Lazaro. Purisu madunna ébô ánnón ku sikandin.”

¹² Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, atin ka igtudug dát si Lazaro, kóliannù sikandin.”

¹³ Tô gó tô igkagi dan su kéman dan ka iga-nawa asta igtudug dát si Lazaro. Asal tô igkagi i Jesus tingód katô kamatayan i Lazaro. ¹⁴ Purisu igpatayyó si Jesus igkagi, na mà din, “Inaté dán si Lazaro. ¹⁵ Tingód ákniyu, idayawanna na ándà a diyan ébô mamaké kó. Na, madun ki tun kandin.”

¹⁶ Na, si Tomas na ánggadanan pagsik Dáppi, igkagi sikandin katô duma mga disipulu, na mà din, “Mákkás ki pagsik katô Áglangngagán agad matayan ki duma kandin.”

Si Jesus tô ágbággé ka kantayan

¹⁷ Na, tô igdunggù si Jesus tun ta Betania, duwán igulit kandin na inappatan dán si Lazaro iglábbáng. ¹⁸ Tô lunsud ka Betania madani tun ta Jerusalem, iring na mga tállu kilometro tô kadiyù. ¹⁹ Purisu marapung tó mga Judío na taga Jerusalem na igsadun tun ki Marta asta ki María ébô móror† kandan tingód katô tábbé dan na inaté.

²⁰ Tô igdinág si Marta na igdunggù dán si Jesus, igsumar si Marta kandin. Asal igóddô dát tó adi din na si María tun ta balé. ²¹ Tô igkita si Marta ki

* **11:10** 11:10 Tô gó tó panunggiringan na igulit i Jesus ébô kasóddóran dan na duwán lumun din tun ta Judea, asta ándà makabalabag kandin. † **11:19** 11:19 Mórór, ó paghupay.

Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin ka kannun ka, dì pád maté tō tábbé ku. ²² Agad inaté dán sikandin, asal isóddóran ku na agad ándin tō pamuyuán nu katô Manama, tō gó tō bággén din áknikó.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Manté puman tō tábbé nu.”

²⁴ Igkagi si Marta, na mà din, “Isóddóran ku na manté puman sikandin tun ta tapuri álló ka antén puman ka Manama tō mga inaté.”‡

²⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán tō ganté ka mga inaté. Sakán tō ágbággé ka kantayan. Agad maté tō manubù na iga pamaké kanak, asal manté puman sikandin. ²⁶ Atin ka mamaké kanak tō manubù na manté pa, dì gó sikandin dungguan ka kamatayan. Ágbánnal ka kani?”

²⁷ Igtaba si Marta, na mà din, “Óó, Áglangngagán. Ágbánnalla na sikuna tō Mesiyas. Sikuna tō Batà ka Manama na iga papid din kannun ta mga manubù nit banuwa.”

Igsággó si Jesus

²⁸ Na, pángnga igkagi si Marta, igulì sikandin ébô kangén din tō adi din na si Maria. Igkagi si Marta na ándà duma manubù na ikadinág, na mà din, “Igdunggù dán tō Taratinurù, asta iga pakangé ka ikandin.”

²⁹ Na, tō igdinág si Maria katô kagi i Marta, sékót sikandin igtindág, asta igsadun sikandin tun ki Jesus. ³⁰ Na, ándà pa dunggù si Jesus tun ta lunsud, su dutun pa sikandin ta lugar na igsamaran i Marta kandin. ³¹ Na, tō mga Judío na igórór ki

---

‡ **11:24** 11:24 Ahaán tō Daniel 12:2.

Maria tun ta balé, tō igkita dan na igpanó si Maria tikud tun ta balé, igtalundug dan, su kéman dan ka madun si Maria tun ta lábbáng ébô sumággó sikandin. ³² Asal tō igdunggù si Maria tun ki Jesus, iglingkóód asta igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin ka kannun ka, dì pád maté tō tábbé ku.”

³³ Na, tō igkita si Jesus na igsággó si Maria asta tō langun Judio na igtákkás kandin, ikálláng tō pusung i Jesus, asta iranu sikandin. ³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ánda tō iglábbángngan kandin?”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, tákkaś ka áknami.”

³⁵ Igsággó si Jesus. ³⁶ Purisu igkagi tō mga Judio, na mà dan, “Tuu dakál tō ginawa din katô inaté!”

³⁷ Asal duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Sikandin tō ikapabákka ka mata ka bólög. Atin ka kannun sikandin, dì pád maté si Lazaro.”

Iganté i Jesus si Lazaro

³⁸ Na, tō igdunggù si Jesus tun ta lábbáng, ikálláng puman tō pusung din. Takub tō iglábbángngan ki Lazaro, asta duwán dakál batu na igsagpáng katô takub. ³⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Iwà yu tō batu.”

Asal igkagi tō tábbé katô inaté na si Marta, na mà din, “Áglangngagán, imawù dán sikandin, su inappatan dán sikandin iglábbáng.”

⁴⁰ Igkagi si Jesus ki Marta, na mà din, “Taganà a igkagi áknikó na atin ka mamaké ka kanak, duwán kitánan nu na makapabantug katô Manama.”

⁴¹ Na, igiwà dan tō batu na igsagpáng katô takub. Iglangngag si Jesus, asta igdasal sikandin, na mà

din, “Ámmà, ágpasalamatta su igdinág nu tō igpamuyù ku áknikó. ⁴² Isóddóran ku na inalayunna ikuna ágpaminággán. Asal igdasalla áknikó para katô duma mga manubù kannun, su kakalyag ku na mánnal dan na sikuna tō igpapid kanak.”

⁴³ Pángnga igdasal si Jesus, igtawar sikandin ka mabákkár, na mà din, “Lazaro, luwà ka!”

⁴⁴ Na, igluwà si Lazaro na inanté puman. Itángngás pa tō lawa din ka mapputì óggét, agad paa din asta bállad. Duwán panyù na igtángngás katô báttuk din. Igkagi si Jesus, na mà din, “Akasi yu sikandin ébô makapanó.”

Plano na matayan si Jesus

Juan 11:45-57; Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luc 22:1-2

⁴⁵ Na, marapung tō mga Judío na igtákkás ki Maria tun ta lábbáng. Tō igkita dan katô kasalábbuan na iglumu i Jesus, igpamaké dan kandin. ⁴⁶ Asal duwán ássa mga Judío na igsadun tun ta mga Pariseo, asta igulit dan tingód katô iglumu i Jesus. ⁴⁷ Purisu tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga Pariseo, igpalimud dan tō langun duma dan na mga konseyal ka Judío, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándin tō lumun ta kani manubù ni? Su marapung tō kasalábbuan na áglumun din. ⁴⁸ Atin ka dì ki sumapad kandin, tō langun Judío mamaké kandin. Purisu madun dini tō mga sundalo ka Roma ébô dadattan tō templo ta, asta matayan ki langun na mga Judío.”

⁴⁹ Asal duwán sábbad manubù tun kandan na ánggadanan ki Caifas, asta inému sikandin na tuu mallayat ka pangulu ka templo tō ámmé tō. Igkagi

sikandin, na mà din, “Kulang tō panámdám yu. 50 Ándà yu basì kasóddóri na madigár ka sábbad dád tō manubù na maté ébô duwán bullas katô mga Judio asta dì ki matayan.”

51 Na, ánnà tikud tun ta panámdám i Caifas tō igkagi din. Asal su sikandin tō tuu mallayat ka pangulu ka templo tō ámmé tō, 52 igpakagi sikandin ka Manama na matuman matayan si Jesus para katô mga Judio. 53 Ánnà dád para katô mga Judio, asal para katô langun manubù na limudán ka Manama, asta imun din na mga gabatà din, agad ánda é góddóan dan.

53 Na, tikud katô álló tō, marag dan ágplano na matayan si Jesus. 54 Purisu igsódô si Jesus ka kapanó-panó din tun ta mga lunsud ka Judio. Asal igsadun sikandin tun ta lunsud ka Efraim na madani tun ta disyerto. Igóddô si Jesus dutun asta tō mga disipulu din.

55 Na, masig dán dumunggù tō kalimudan ka mga Judio na ánggadanan na Kalimudan Ka Kalabé. Tō ándà pa dunggù tō álló ka kalimudan, marapung tō mga manubù na igsadun tun ta Jerusalem tikud tun ta duma mga lunsud ébô tumanán dan tō ágkémun ka Judio tingód ka kalinis. 56 Tō il-imud dan tun ta templo, igpamasak dan ki Jesus, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin tō ákniyu panámdám? Mapil sikandin tun ta kalimudan, ó dì?”

57 Taganà dán igsugù tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga Pariseo na kailangan ultán kandan ka ánda si Jesus ébô ámmáttán dan sikandin.

12

*Igbusbusan si Jesus ka pamammut
Juan 12:1-8; Mat 26:6-13; Mar 14:3-9*

¹ Na, tō ánnám däd man álló tō ándà pa dunggù tō Kalimudan Ka Kalabé, igsadun si Jesus tun ta Betania. Tō gó tō lunsud na góddóan i Lazaro na iganté puman i Jesus. ² Tō igdunggù si Jesus, igóméngan dan sikandin ka ágkannán. Si Marta tō igbuwat, asta si Lazaro tō sábbad katô mga kadumaan i Jesus na igkan. ³ Si Maria igpid katô mga tángngà ka litro ka pamammut na ángadanan na nardo na dakál é lagà. Tō gó tō igbusbus din tun ta paa i Jesus, asta igpunasan din katô mallayat ulu din. Imammutan tō langun manubù tun ta balé. ⁴ Na, tō disipulu i Jesus na pammát kandin na si Judas Iscariote, igkagi sikandin, na mà din, ⁵ “Madigár pád ka barigyaán yan ka tallu gatus (300) abuk ka salapì na denario ébô bággén tun ta mga ágkayù-ayuan.”

⁶ Tō gó tō igkagi i Judas na ánnà tingód katô kédu din katô mga manubù na ágkayù-ayuan, asal su takón sikandin, asta marag din ágkangén tō salapì na igsarig kandin katô langun dan. ⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pabayà nu sikandin. Tō gó tō iglumu din ébô pataganaánna ikandin ka kalábbáng kanak. ⁸ Inalayun duwán mga ágkayù-ayuan na mému yu tabangan. Asal diya móddô dini ákniyu ka ándà ágtamanán.”

Plano na matayan si Lazaro

⁹ Na, marapung tō mga Judío na igdinág na tun ta Betania si Jesus. Purisu igsadun dan. Agad igpamasak dan ki Jesus, asal kakalyag dan pagsik

na kumita ki Lazaro na iganté puman i Jesus. ¹⁰ Purisu igplano tō mallayat ka mga pangulu ka templo na matayan dan pagsik si Lazaro, ¹¹ su tingód katō kanté puman i Jesus kandin, marapung tō mga Judío na igsódô ágtákkás katō mallayat ka mga pangulu ka templo, asta igpamaké dan dán ki Jesus.

Igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem

Juan 12:12-19; Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luc 19:28-40

¹² Na, pagkasimag, igdinág tō marapung manubù na igapil katō kalimudan na masig dán dumunggù si Jesus tun ta Jerusalem. ¹³ Purisu igrpid dan tō mga daun ka palmera na igtampád dan,* asta igsumar dan si Jesus. Igullaó dan, na mà dan, “Durungán ta tō Áglangngagán! Durungán ta tō igpapid katō Áglangngagán, su sikandin tō Hari katō langun ta na mga rubbad i Israel!”†

¹⁴ Na, igpakangé i Jesus tō nati katō asno,‡ asta tō gó tō igsakayan din. Purisu igtuman din ni tandô na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

¹⁵ “Na, tō langun yu na mga taga Sion,§ yakó ágkamáddangan, su dumunggù dán tō hari yu na ágsaké katō nati ka asno!”*

¹⁶ Na, tō álló tō, ándà pa ikagpát tō mga disipulu din ka ándin tō kóbadan katō ilumu. Asal pángnga ibatun si Jesus tun ta langit, isampáttan dan na tō

---

* **12:13** 12:13a Tō gó é ágkémun dan ka tanggapán dan tō manubù na imun hari. † **12:13** 12:13b Ahaán tō Salmo 118:25-26; Sofonias 3:15. ‡ **12:14** 12:14 Tō asno iring na kudà. § **12:15** 12:15a Sion tō ássa ngadan katō lunsud ka Jerusalem. *

12:15 12:15b Zacarias 9:9.

gó tō tandô na igsulat tingód kandin sayyan asta ituman dán kandin.

¹⁷ Na, marapung tō mga manubù na igkita katô kapaluwà i Jesus ki Lazaro tikud tun ta lábbáng, asta katô kanté din puman kandin. Igulit dan katô duma mga manubù. ¹⁸ Purisu marapung tō mga manubù na igsumar ki Jesus, su igdinág dan tō tingód katô kasalábbuan na iglumu din. ¹⁹ Igpatóngkóé tō mga Pariseo, na mà dan, “Italu kid ikandin, su tō langun manubù nit banuwa igtákkás dán kandin.”

Kakalyag katô mga Griego na kumita ki Jesus

²⁰ Na, duwán pagsik mga Griego na igsadun tun ta Jerusalem ébô mangadap dan dalám ka kalimudan. ²¹ Igpadani dan tun ki Felipe na taga Betsaida na sakup ka probinsya ka Galilea. Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, kakalyag dé na kumita ké ki Jesus.”

²² Purisu igulit si Felipe ki Andres tingód katô kakalyag katô mga Griego, asta igsadun dan tun ki Jesus ébô mulit kandin. ²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Masig dán dumunggù tō álló na pabantugánnna na Igpamanubù. ²⁴ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ándà pulusán katô bánnì ka dì pamulan asta lábbángngán tun ta tanà. Atin ka lábbángngán tō bánnì asta tumubù, muuy ka marapung. ²⁵ Tō manubù na áglággád katô kantayan din nit banuwa, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal tō manubù na dì áglággád katô kantayan din nit banuwa, bággayan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. ²⁶ Tō manubù na ágbánnal kanak kailangan tumákkás kanak, su

agad ka ánda a, dutun pagsik sikandin. Tô manubù na ágbánnal kanak, tô gó tô pabantugán katô Ámmà ku.”

Igkagi si Jesus tingód katô kamatayan din

²⁷ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Ágkasasówa. Pamánnuwa? Diya mamuyù katô Ámmà ku na paluwaánnna ikandin tikud tun ta kahirapan na dumunggù dán kanak, su tô gó tô gunayan katô kasadun ku dini ébô tiisán ku ni timpo ka kahirapan.”

²⁸ Na, igdasal si Jesus, na mà din, “Ámmà, pakita nu tô katulusan nu.”

Na, igdinág dan tô kagi tikud tun ta langit, na, “Taganà kud igapakita, asta umanán ku pakitanán puman.”

²⁹ Tô mga manubù na ikadinág katô kagi, kéman dan ka ágkilat. Igkagi tô duma mga manubù, na mà dan, “Duwán panaligan na igkagi kandin.”

³⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ánnà para kanak tô kagi na igdinág yu, asal para ákniyu. ³¹ Tikud áknganni, ruudan ka Manama tô langun manubù nit banuwa. Talun ka Manama si Maibuyan na pangulu kani banuwa. ³² Asal ka tayónna tikud tun ta bówwó ka tanà, papadanin ku tô langun manubù dini kanak.”

³³ Ukit katô igkagi i Jesus, igpasóddór din ka ándin tô kapókit katô kamatayan din. ³⁴ Asal igkagi tô ilimud mga manubù, na mà dan, “Mà katô kagi ka Manama na igbasa áknami na ándà kun ágtamanán katô pagpangulu katô Mesiyas.†

---

† **12:34** 12:34 Ahaán tô Isaias 9:7.

Manan ka igkagi nu na kailangan tayón tō Igpanamanubù? Sadan tō Igpanamanubù?”

³⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Dì dán madugé dumuma ákniyu tō ágtikudan katô kappawaan. Purisu kailangan dumuma kó katô kappawaan ébô dì kó kasabban ka kangittángngan. Tô manubù na ágpanó tun ta kangittángngan dì makasóddór ka ánda tō ágsadunan din. ³⁶ Purisu dalám ka duwán pa kappawaan dini ákniyu, kailangan mamaké kó katô kappawaan ébô imun kó na mga sakup katô kappawaan.”

Ándà pamaké tō mga Judio

Na, pángnga igkagi si Jesus, igpanó sikandin, asta ándà dan dán kitayi. ³⁷ Agad igkita tō mga manubù katô marapung mga kasalábbuan na iglumu i Jesus, asal ándà dan pamaké kandin. ³⁸ Purisu ituman tō igkagi katô propeta sayyan na si Isaias, na mà din,

“Áglangngagán, agad igpakita nu na duwán katulusan nu, asal ándà manubù na ágbánnal katô ágtinuruán dé.”[†]

³⁹ Purisu dì dan makapamaké, su igkagi pagsik si Isaias, na mà din,

⁴⁰ “Purisu pabológán ka Manama tō mata dan ébô dì dan makakita katô kabánnalan. Patággasán ka Manama tō pusung dan ébô dì dan makagpát, asta dì dan tumákkás katô Manama ébô katabangan dan.”[§]

⁴¹ Tô gó tō igkagi i Isaias sayyan, su igkita din tō séllaán i Jesus. Purisu igulit si Isaias tingód kandin.

[†] **12:38** 12:38 Isaias 53:1; Roma 10:16.   [§] **12:40** 12:40 Isaias 6:10.

Mga manubù na igbulun katô kapamaké dan

⁴² Na, marapung tô mga manubù na igpamaké ki Jesus, asta duwán mga pangulu ka Judio na igpamaké. Asal igbulun dan tô kapamaké dan ébô dì dan péwaán katô mga Pariseo tikud tun ta simbaan ka Judio. ⁴³ Talón dan su tuu pa kakalyag dan tô durung katô duma mga manubù ka tandingán katô durung ka Manama kandan.

Gulit si Jesus ka kagi katô Ámmà din

⁴⁴ Na, igkagi si Jesus ka mabákkár, na mà din, “Tô manubù na ágpamaké kanak, ánnà sakán dád tô ágpamakén din, asal ágpamakén din pagsik tô igpapid kanak. ⁴⁵ Tô manubù na igkita kanak, tô gó tô igkita pagsik katô igpapid kanak. ⁴⁶ Sakán tô kap-pawaan na igsadun nit banuwa ébô tô manubù na mamaké kanak dì móddô tun ta kangittángngan. ⁴⁷ Tô manubù na igdinág katô ágtinuruán ku, asal dì ágtuman, ánnà sakán tô rumuud kandin. Igpadidda dini ánnà ébô rumuud katô mga manubù nit banuwa, asal ébô tumábbussa katô mga manubù. ⁴⁸ Tô manubù na méllé kanak, asta dì tumuman katô ágtinuruán ku, tô gó tô supakan tun ta tapuri álló ukit katô ágtinuruán ku na ándà din tumani. ⁴⁹ Ánnà tikud kanak tô igtinurù ku, asal tô Ámmà ku na igpapid kanak, sikandin tô igsugù ka ándin tô ágkagin asta ágtinuruán ku. ⁵⁰ Isóddóran ku na tô sugù katô Ámmà ku tô ágtikudan katô kantayan na ándà ágtamanán. Purisu gulitán ku tô kagi na igsugù katô Ámmà ku kanak.”

13

Igurasan i Jesus tō paa katō mga disipulu din

¹ Na, tō ándà pa dunggù tō álló ka Kalimudan Ka Kalabé, taganà dán isóddóran i Jesus na masig dán tumanan sikandin kani banuwa ébô mulì sikandin tun ta Ámmà din. Ágginaawaan din tō mga disipulu din nit banuwa, asta igginawaan din sikandan sippang tun ta kamatayan din.

² Na, tō igiyambung dan, dutun si Judas Iscar-iote na batá i Simon na taganà dán igsutsutan i Maibuyan na pammáttán din si Jesus. ³ Isóddóran dán i Jesus na ighbágge ka Manama kandin tō pag-pangulu ka langun, asta isóddóran din na Manama tō igtikudan din asta tō sadunan din. ⁴ Purisu róggun igiyambung dan, igtindág si Jesus, iglábbas din tō umpak din, asta igbagkássan din tō awak din ka tuwalya. ⁵ Igbusbus din tō wayig tun ta palanggana, asta igtukid din na igurasan tō paa ka mga disipulu din. Igpunasan din tō paa dan katō tuwalya tun ta awak din. ⁶ Tō igdunggù sikandin tun ki Simon Pedro, igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, dì mému ka sikuna tō muras kani paa ku.”

⁷ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà nu kagpátti áknganni ka ándin ni áglumun ku. Asal kagpáttan nu tun ta tapuri álló.”

⁸ Igkagi si Pedro, na mà din, “Diya gó póras kani paa ku.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka dì ku sikuna urasan, ánnà ka sakup ku.”

⁹ Igkagi si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ánnà dát paa ku tó urasan nu, asal ni bállad ku pagsik, asta ni ulu ku!”

¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tô manubù na igañadigus dán, paa din dát tó kailangan urasan ébô malinis tó tibuk lawa din. Malinis kód, asal ánnà langun yu tó malinis.”

¹¹ Isóddóran i Jesus ka sadan tó pammát kandin. Purisu igkagi sikandin na ánnà langun dan tó malinis.

¹² Pángnga igurasan i Jesus tó paa dan, igumpak puman sikandin, asta iglónód tun ta lamisa. Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà yu basì kagpátti tó tingód katô iglumu ku géna ákniyu. ¹³ Ágkagi kó na sakán tó Taratinurù, asta ágtawaráんな ikiyu na Áglangngagán. Nángngà yan, su sakán tó bánnal Taratinurù yu asta Áglangngagán yu. ¹⁴ Na, agad sakán tó Taratinurù asta Áglangngagán yu, asal igañababà a, asta igurassa katô paa yu. Purisu kailangan pabbabà kó pagsik, asta pórasé kó katô paa yu. ¹⁵ Tô gó tó iglumu ku ébô miring kó kanak. Tô iglumu ku ákniyu, tó gó tó lumun yu pagsik. ¹⁶ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô állang, ánnà mallayat tó kamanubuan din ka tandingán katô amo din. Tô ágsuguánnán, ánnà pagsik mallayat tó kamanubuan din ka tandingán katô manubù na ágsugù kandin. ¹⁷ Atin ka kagpáttan yu tó igtinurù ku ákniyu, kadawayan kó ka tumanán yu. ¹⁸ Asal ánnà langun yu tó igkagiyan ku. Isóddóran ku tó langun yu na igsalin ku, asta kailangan matuman ni kagi ka Manama na igsulat sayyan,

“ ‘Tô manubù na ágtugán kanak, tō gó tō tumayyug kanak.’*

19 Igulittad kani ákniyu tō dì pa matuman ébô ka matuman ni, mánnal kó na sakán tō Mesiyas.

20 Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na ágtanggap katô mga ágsuguánnán ku, tanggapánnna ikandin, asta tō manubù na ágtanggap kanak, tanggapán din tō Ámmà ku na igpapid kanak.”

Igkagi si Jesus na pammáttán sikandin

Juan 13:21-30; Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luc 22:21-23

21 Na, pángnga igkagi si Jesus, isasó tō pusung din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán sábbad ákniyu na pammát kanak.”

22 Na, igpasállágge tō mga disipulu din, su ándà dan kasóddóri ka sadan tō itáddù ukit katô igkagi i Jesus. **23** Madani tun ki Jesus tō disipulu na tuu din ágginawaan.† **24** Igsingyas si Simon Pedro kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Insà nu ki Jesus ka sadan manubui tō itáddù ukit katô igkagi din.”

25 Purisu igsisip si Juan ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, sadan manubui tō pammát áknikó?”

26 Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikandin na bággayan ku kani pan na arámmán ku tun ta lin-ipung.”

Purisu igarám i Jesus tō pan, asta igbággé din ki Judas na batà i Simon Iscariote. **27** Tô igtanggap

---

* **13:18** 13:18 Salmo 41:9. † **13:23** 13:23 Tô disipulu na tuu ágginawaan i Jesus, tō gó si Juan na igusulat kani libro.

si Judas katô pan, igahuwan sikandin i Maibuyan. Igkagi si Jesus, na mà din, “Sékót nu tô lumun nu.”

²⁸ Na, ándà kasóddói katô duma mga disipulu tun ta lamisa ka ándin tô gunayan katô igkagi i Jesus ki Judas. ²⁹ Su si Judas tô igsarigan katô salapì dan, kéman dan ka igsugù si Judas ébô málli ka mga ágkailanganán dan tingód ka kalimudan. Kéman katô mga duma ka igsugù ébô mággé ka salapì tun ta mga ágkayù-ayuan. ³⁰ Na, pángnga igkan si Judas katô pan, tigkô dát igluwà sikandin tikud tun ta balé. Na, dukilám dán.

Mantu sugù

³¹ Na, tô igluwà si Judas, igkagi si Jesus, na mà din, “Pabantugánnna na Igpamanubù, asta ukit kanak pabantugán tô Manama. ³² Atin ka pabantugán tô Manama ukit kanak, sikandin pagsik tô pabantug kanak, asta pabantugánnna ikandin ka dì madugé.

³³ “Mga gabatà ku, dì dán madugé dumuma a ákniyu. Agad mamasak kó kanak, asal tô kagi ku ákniyu magunawa katô igkagi ku dángngan katô mga pangulu ka Judio, na dì kó makasadun tun ta sadunan ku. ³⁴ Duwán dán mantu sugù ku ákniyu. Paginawaé kó. Kailangan paginawaé kó iring katô ginawa ku ákniyu. ³⁵ Atin ka ágpaginawaé kó, makasóddór tô langun manubù na mga disipulu ku sikiyu.”

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Juan 13:36-38; Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luc 22:31-34

³⁶ Na, iginsà si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ánda é sadunan nu?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Dì ka pa makatákkás kanak tun ta sadunan ku. Asal tumalundug ka kanak tun ta tapuri álló.”

³⁷ Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, manan ka diya makatákkás áknikó? Ikataganà ad na agad matayanna para áknikó.”

³⁸ Igtaba si Jesus, na mà din, “Kéman nu ka ikataganà kad matayan para kanak. Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ka dì pa mukkarà tò manuk ka sállám, makatállu ka mulun na ándà ka kilala kanak.”

14

Si Jesus tò dalan tun ta Manama

¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágkasasó. Pamaké kó katô Manama. Pamaké kó pagsik kanak. ² Marapung tò mga góddóan tun ta balé katô Ámmà ku.* Atin ka ánnà bánnal ni, diya pád mulit ákniyu. Asal madunna ébô taganaán ku tò lugar para ákniyu. ³ Pángnga ka kataganà ku katô lugar para ákniyu, lumónódda puman dini, asta patákkássán ku sikiyu ébô móddô kó tun kanak. ⁴ Isóddóran yu tò dalan tun ta sadunan ku.”

⁵ Igkagi si Tomas, na mà din, “Áglangngagán, ándà ké ikasóddór katô sadunan nu. Purisu pamánnun dé ka kasóddór katô dalan?”

⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán gó tò dalan. Sakán tò kabánnalan. Sakán tò ágtikudan katô kantayan. Ándà manubù na makasadun tun ta Ámmà ku ka dì mukit kanak. ⁷ Atin ka ikasóddór kó

---

* **14:2** 14:2 Góddóan, ó kuwarto. Balé katô Manama, ó langit.

kanak, ikasóddór kó pagsik katô Ámmà ku. Na, ikasóddór kód kandin, asta ikakita kód kandin.”

⁸ Igkagi si Felipe, na mà din, “Aglangngagán, pakita nu áknami tô Ámmà nu, asta nángngà dán yan para áknami.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Felipe, idugé kid igpadumaé. Isalábbuanna su ándà nu pa kasóddóri ka sadanna. Tô manubù na ikakita kanak ikakita katô Ámmà ku. Purisu isalábbuanna su kakalyag nu na pakitanán ku ákniyu tô Ámmà ku. ¹⁰ Iring na ándà ka bánnal na sakán dutun ta Ámmà ku, asta tô Ámmà ku dini kanak. Agad tô ágkagin ku ákniyu, ánnà tikud kanak. Tô Ámmà ku na dini kanak, tô gó tô áglumu ukit kanak. ¹¹ Bánnal kó katô igkagi ku na dutunna ta Ámmà ku, asta tô Ámmà ku dini kanak. Atin ka dì kó mánnal katô ágkagin ku, bánnal kó kanak tingód katô mga kasalábbuan na áglumun ku.

¹² “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na mamaké kanak, tô lumun din iring pagsik katô áglumun ku, asta sobra pa tô lumun din ka tand-ingán kanak, su mulì a tun ta Ámmà ku. ¹³ Agad ándin tô pamuyuán yu ukit ka ngadan ku, tô gó tô lumun ku ákniyu, ébô pabantugán tô Ámmà ku ukit katô áglumun ku. ¹⁴ Agad ándin tô pamuyuán yu ukit ka ngadan ku, sakán tô lumumu.”

Igtandô i Jesus tô Ugis Espiritu

¹⁵ “Na, atin ka ágginawaanna ikiyu, tumanán yu tô mga sugù ku ákniyu. ¹⁶ Mamuyù a katô Ámmà ku ébô mággé sikandin ákniyu katô Taratabang na mullas kanak, asta móddô sikandin tun ákniyu

ka ándà ágtamanán. ¹⁷ Tô gó tô Ugis Espiritu na ágtinurù ka kabánnalan. Sikandin tô dì ágtanggapán ka mga manubù na ágtákkás ka madat ágkémun kani banuwa, su dì dan ágkita kandin, asta dì dan makasóddór kandin. Asal sikiyu, ikasóddór kó katô Ugis Espiritu, su ágdumaan kó ikandin, asta óddóan kó ikandin ka ándà ágtamanán.

¹⁸ “Diya tumanan ákniyu na iring na ándà ágdóppón, asal lumónódda puman diyan ákniyu. ¹⁹ Ka dì madugé, diya puman kitanán ka duma mga manubù nit banuwa. Asal sikiyu, kumita kó puman kanak. Su duwán kantayan ku, bággayan kó pagsik ka kantayan. ²⁰ Atin ka mantéya puman, makasóddór kó na diyanna ta Ámmà ku, asta dini kó kanak, asta diyanna ákniyu.

²¹ “Tô manubù na maminág asta tumuman katô mga sugù ku, tô gó tô ágginawa kanak. Tô manubù na ágginawa kanak, tô gó tô ágginawaan katô Ámmà ku, asta ginawaan ku sikandin, asta pakita a kandin.”

²² Igkagi si Judas na sangé i Judas Iscariote, na mà din, “Áglangngagán, pamánnun nu ka kapakita áknami, asal dì ka pakita katô duma mga manubù nit banuwa?”

²³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Tô manubù na ágginawa kanak, ágtuman sikandin katô mga sugù ku. Ginawaan sikandin katô Ámmà ku, asta madun ké tun kandin, asta móddô ké tun kandin.

²⁴ Tô manubù na dì ágginawa kanak dì ágtuman katô mga sugù ku. Tô igkagi ku ákniyu ánnà tikud dini kanak, asal tikud tun ta Ámmà ku na igpapid kanak.

²⁵ “Ni mga kabánnalan ni igtinurù ku ákniyu róggun na kannunna pa ákniyu. ²⁶ Asal duwán Taratabang na papiddán katô Ámmà ku ébô mul-las kanak, asta tô gó tô Ugis Espiritu. Sikandin tô tuminurù ákniyu katô langun, asta pasampát sikandin ákniyu tingód katô langun na igtinurù ku ákniyu.

²⁷ “Tananan ku tun ákniyu tô kasunayan ka pusung. Tô kanak kasunayan tô bággén ku ákniyu. Dì makabággé ni banuwa katô kasunayan ka pusung na bággén ku ákniyu. Purisu yakó ágkasasó. Yakó pagsik ágkamáddangan. ²⁸ Igdinág yu tô igkagi ku géna ákniyu na masiggad panó, asta lumónódda puman dini ákniyu. Atin ka ággina-waanna ikiyu, kadayawan kó, su mulì a tun ta Ámmà ku. Sikandin tô tuu mallayat ka tandingán kanak. ²⁹ Tô dì pa matuman ni, taganà ad igkagi ákniyu tingód kani, ébô ka matuman, mamaké kó. ³⁰ Dì dán madugé tô katinurù ku ákniyu, su si Maibuyan na pangulu kani banuwa masig dán dumunggù ébô talunna ikandin. Dì sikandin makapanalu kanak, ³¹ asal ágbánnalán ku tô igsugù katô Ámmà ku kanak ébô makasóddór tô langun manubù nit banuwa na ággina-wa a katô Ámmà ku. Na, tindág kód su panó kid.”

15

Tô butbut asta mga séngê ka paras

¹ Na, igpanayun si Jesus igkagi, na mà din, “Sakán tô iring na bánnal butbut ka séngê ka paras, asta Ámmà ku tô iring na taradóppón ka paras.

² Tô mga séngê dini kanak na dì ágbuuy, tô gó tô

ágtampáddán din, asta tō mga séngê dini kanak na ágbuuuy, tō gó tō áglinisan din ébô tuu marapung tō mga buuy. ³ Iglinisan kód ukit ka kabánnalan na igtinurù ku ákniyu. ⁴ Óddô kó dini kanak, asta móddô a tun ákniyu. Dì muuy tō séngê ka dì móddô tun ta butbut. Sikiyu pagsik, dì kó makabuuuy ka dì kó móddô dini kanak.

⁵ “Sakán tō iring na butbut, asta sikiyu tō iring na mga séngê ku. Atin ka móddô tō manubù dini kanak asta móddô a diyan kandin, tō gó tō makabuuuy ka marapung. Asal atin ka ándà kó dini kanak, ándà palang malumu yu. ⁶ Atin ka dì móddô tō manubù dini kanak, antugán sikandin iring na mga séngê na magangu. Tō gó tō limudán ébô góbbón. ⁷ Asal ka móddô kó dini kanak, asta taguán yu tō mga kagi ku tun ta pusung yu, mému kó mamuyù katô agad ándin na kakalyag yu, asta tō gó tō lumun para ákniyu. ⁸ Ukit ka kabuuuy yu ka marapung, ágpabantugán tō Ámmà ku, asta ágpasóddórán yu na sikiyu tō mga disipulu ku. ⁹ Ágginawa tō Ámmà ku kanak, asta magunawa tō ginawa ku ákniyu. Óddô kó tun ta ginawa ku. ¹⁰ Atin ka ágtuman kó katô mga sugù ku ákniyu, móddô kó tun ta ginawa ku, iring kanak na igtuman katô mga sugù katô Ámmà ku, asta góddô a tun ta ginawa din.

¹¹ “Ni gó tō igtinurù ku ákniyu ébô masakup kó tun ta kadayawan ku, su kakalyag ku na tuu kó kadayawan. ¹² Ni gó tō sugù ku ákniyu. Paginawaé kó iring katô ginawa ku ákniyu. ¹³ Ni gó tō kinadakállan ka ginawa, ka maté tō manubù na bullas katô mga rarak din. ¹⁴ Atin ka tumuman

kó katô mga sugù ku ákniyu, mga rarak ku sikiyu. **15** Tikud áknganni, dì ku sikiyu tawarán na mga ágsuguánnán, asal tawarán ku sikiyu na mga rarak ku. Tô mga ágsuguánnán dì pakasóddór ka ándin tô kakalyag katô amo dan. Asal sikiyu tô mga rarak ku, su igpasóddór ku ákniyu tô langun na igtinurù katô Ámmà ku kanak. **16** Ánnà sikiyu tô igsalin kanak, asal sakán tô igsalin ákniyu. Igsalinna ákniyu ébô manayun kó muuy ka marapung mga buuy na dì ágkandà. Purisu agad ándin tô pamuyuán yu katô Ámmà ku ukit katô ngadan ku, bággen din ákniyu. **17** Ni gó ô sugù ku ákniyu. Paginawaé kó.”

Irrayatan ô mga sakup i Jesus

18 “Atin ka karingasaan kó katô mga gusig ka Manama nit banuwa, sampát yu na taganà a iringasaan ikandan tô ándà kó pa ikandan karingasayi. **19** Atin ka sikiyu pa tô kadumaan dan, ginawaan kó pád ikandan su magunawa kó kandan, asal ánnà kó kadumaan dan. Igsalin ku sikiyu ébô ássan kó tikud tun kandan. Purisu ágkaringasaan kó ikandan. **20** Sampát yu ô igkagi ku ákniyu, na ô állang, ánnà mallayat ô kamaniubuan din ka tandingán katô amo din. Purisu atin ka igirrayat ô duma mga manubù kanak, mirrayat dan ákniyu. Atin ka igtuman dan katô ágtinuruán ku, tumuman dan pagsik katô ákniyu ágtinuruán. **21** Miringasa dan gó ákniyu na mga sakup ku, su ándà dan kasóddóri ô igpapid kanak. **22** Atin ka ándà a sadun dini asta ándà a tinurù kandan, dì dan ruudan na duwán salà. Asal áknganni dì dan makakagi na ándà salà dan. **23** Tô

mga manubù na ágkaringasa kanak, ágkaringasaan dan pagsik tô Ámmà ku. ²⁴ Atin ka ándà dan kita katô mga kasalábbuan na iglumu ku na dì malumu ka duma manubù, dì dan ruudan na duwán salà. Asal igkita dan tô mga iglumu ku, asta iringasa dan kanak asta tô Ámmà ku. ²⁵ Ukit ka ringasa dan, ituman dán ni kagi na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

“‘Ándà tindággan katô ringasa dan kanak.’*

²⁶ “Asal papiddán ku dini ákniyu tô Taratabang tikud tun ta Ámmà ku. Tô gó tô Ugis Espiritu na tuminurù ákniyu ka kabánnalan. Ka dumunggù sikandin tikud tun ta Ámmà ku, mulit sikandin katô kabánnalan tingód kanak. ²⁷ Mulit kó pagsik katô duma mga manubù tingód kanak, su igduma kó kanak tikud tun ta katigkanayan ka katinurù ku.”

16

¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igtinurù a ákniyu kani langun ébô dì mandà tô kapamaké yu kanak. ² Dumunggù tô álló na péwaán kó ikandan tikud tun ta mga simbaan ka Judío. Matayan kó ka mga manubù su ukit kani kéman dan ka makatuman dan katô kakalyag ka Manama. ³ Tô gó tô lumun dan ákniyu su ándà dan ikasóddór katô Ámmà ku, asta ándà dan pagsik ikasóddór kanak. ⁴ Asal igtinurù ku ákniyu ni langun ébô ka irrayatan kó ikandan, makasampát kó na tô gó tô taganà igulit ku ákniyu.”

Tô áglumun katô Ugis Espiritu

---

* ^{15:25} 15:25 Salmo 35:19; 69:4.

“Tô igtigkané kó igtákkás kanak, ándà a tinurù ákniyu katô langun, su igduma a pa ákniyu.

⁵ Asal masiggad mulì tun ta Ámmà ku na igppard kanak. Agad panówad, ándà kó kannê insà kanak tingód katô sadunan ku. ⁶ Iranu baling tô pusung yu tingód katô igtinurù ku ákniyu. ⁷ Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán pulusán yu ukit katô kapanó ku, su atin ka diya panó, dì dumunggù tô Taratabang tun ákniyu. Asal ka panówa, papiddán ku tô Taratabang tun ákniyu. ⁸ Ka dumunggù sikandin, pénagpáttán din tô mga manubù nit banuwa tingód katô salà dan, tingód katô nángngà áglumun tun ta saruwan ka Manama, asta tingód katô karuud. ⁹ Pénagpáttán din sikandan na duwán salà dan, su ándà dan pamaké kanak. ¹⁰ Pénagpáttán din tô tingód katô nángngà áglumun tun ta saruwan ka Manama, su mulì a tun ta Ámmà ku, asta diyad ikiyu kitanán. ¹¹ Pasóddórán din tô tingód katô karuud ka Manama kandan, su igruidan si Maibuyan na pangulu kani banuwa.

¹² “Marapung pa pád tô tinuruán ku ákniyu, asal dì yu pa kagpáttan. ¹³ Asal ka dumunggù tô Ugis Espíritu na ágtinurù ka kabánnalan, sikandin tô pénagpát ákniyu katô langun ka kabánnalan. Ánnà tikud tun kandin tô gulitán din ákniyu, asal agad ándin tô dinággán din tikud tun ta Ámmà ku, tô gó tô kagin din ákniyu, asta ultán din ákniyu tô tingód katô dumunggù. ¹⁴ Pabantugánnna katô Ugis Espíritu, su pasóddórán din tô langun na ágtanggapán din tikud dini kanak, ¹⁵ su igsarig katô Ámmà ku tô langun dini kanak. Tô gó igkagiya na pasóddórán

katô Ugis Espiritu tô langun na ágtanggapán din tikud dini kanak.”

Agad rumanu kó, asal kadayawan kó

16 “Na, dì dán madugé, dì kód kumita kanak. Asal dì pagsik madugé, kumita kó puman kanak.”

17 Na, igpénsaé tô mga disipulu din, na mà dan, “Ándin tô kóbadan katô igkagi din na dì dán madugé, dì kid kumita kandin, asal dì pagsik madugé, kumita ki puman kandin? Ándin tô kóbadan katô igkagi din na mulì sikandin tun ta Ámmà din?”

18 Igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin tô kóbadan katô kagi din na dì dán madugé? Ándà ki ikagpát katô igkagi din.”

19 Isóddóran i Jesus na duwán pád insà dan kandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Igpénsaé kó tingód katô igkagi ku géna, na dì dán madugé, dì kód kumita kanak, asal dì pagsik madugé, kumita kó puman kanak. **20** Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Sumággó kó asta rumanu kó tingód katô dumunggù kanak, asal kadayawan tô mga manubù nit banuwa. Agad rumanu kó, asal kadayawan kó ka kumita kó puman kanak.

21 Atin ka ágpamasusu é bayi, ágkasakitan sikandin su igdunggú dán tô álló ka kapamasusu. Asal pángnga igpamasusu sikandin, kalingawan din dán tô kasakit tingód katô dayó din, su imanubù tô batà din. **22** Agad ágranu kó áknganni, asal kumita a puman ákniyu. Kadayawan puman tô pusung yu, asta ándà manubù na makakangé katô dayó tikud tun ákniyu. **23** Ka kumita kód puman kanak,

ándà dán pamuyuán* yu kanak. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán pamuyuán yu katô Ámmà ku ukit katô ngadan ku, bággén din ákniyu. ²⁴ Sippang áknganni, ándà kó pa pamuyù kandin ukit katô ngadan ku. Pamuyù kó, asta makatanggap kó ébô tuu kó kadawayan.”

Igpanalu si Jesus katô langun nit banuwa

²⁵ “Sippang áknganni, igtinurù a ákniyu ukit katô mga panunggiringan. Asal dì madugé, dì kud pókitán tun ta panunggiringan tô ágtinuruán ku, su imun kud matayyó tô tinuruán ku ákniyu tingód katô Ámmà ku. ²⁶ Ka matuman dán ni, sikandin tô mému pamuyuan yu ukit ka ngadan ku. Purisu ándà a kagi na sakán tô mamuyù kandin para ákniyu, ²⁷ su ágginawa tô Ámmà ku ákniyu tingód katô kaginawa yu kanak, asta igbánnal kó na igpapidda katô Ámmà ku. ²⁸ Igpapidda katô Ámmà ku nit banuwa, asta tumanan ad kani banuwa su mulì ad tun ta Ámmà ku.”

²⁹ Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Na, matayyó dán tô igkagi nu su ándà nu pókiti ka panunggiringan! ³⁰ Inagpáttan dé na ikasóddór ka katô langun, asta ándà ka kailangan na duwán pa minsà áknikó. Purisu igbánnal ké na igpapid ka katô Manama.”

³¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké kó gó, ³² asal duwán álló na dumunggù, agad igdunggù dán ni, na pasállabé kó, asta mulì kó langun, su tumanan kó kanak na sábbad ku dád man masamà. Asal duwánnù kadumaan ku, su

---

* ^{16:23} 16:23 Pamuyuán, ó insaán.

ágdumaanna katô Ámmà ku.[†] ³³ Igkagiya ákniyu kani ébô duwán kasunayan yu tingód katô kapasakup yu kanak. Irrayatan kó nit banuwa, asal kailangan kadayawan kó, su igtalu kud tô langun madat nit banuwa.”

17

Igdasal si Jesus

¹ Na, pángnga igkagi si Jesus katô mga disipulu din, iglangngag sikandin tun ta langit, asta igdasal sikandin, na mà din, “Ámmà, igdunggù dán tô oras na igsalin nu. Pabantugga ikuna ébô pabantugán ku sikuna. ² Igsarig nu kanak tô pagpangulu katô langun manubù ébô makabággéya katô kantayan na ándà ágtamanán tun ta langun manubù na ighbággé nu kanak. ³ Tanggapán dan tô kantayan na ándà ágtamanán ukit katô kasóddór dan áknikó na sikuna dát tô bánnal Manama, asta ukit katô kasóddór dan kanak na si Jesu-Cristo na igapid nu. ⁴ Igpabantugga áknikó nit banuwa, su igtuman ku tô langun ka sugù nu kanak. ⁵ Na, Ámmà, pabantugga ikuna tun ta saruhan nu iring katô kabantug ku sayyan dalám katô igduma a áknikó tô ándà pa imuwi ni banuwa.

⁶ “Igpasóddórra tingód áknikó tun ta langun kani mga manubù na igsarig nu kanak nit banuwa. Igsalin nu sikandan, asta ighbággé nu sikandan kanak, asta igtuman dan katô sugù nu. ⁷ Isóddóran dan dán na tikud tun áknikó tô langun katô igsarig nu kanak, ⁸ su igulit ku kandan tô kabánnalan na igsarig nu kanak, asta ighbánnal dan, asta isóddóran

---

† 16:32 16:32 Ahaán tô Zacarias 13:7.

dan na sikuna tō bánnal igtikudan ku. Igbánnal dan na igpapid ka kanak.

9 “Ágdasalla áknikó tingód kani mga manubù. Ánnà tingód katô langun manubù nit banuwa, asal tingód katô mga manubù na igsarig nu kanak, su mga sakup nu sikandan. **10** Tō langun sakup ku, tō gó tō mga sakup nu. Áknikó tō langun dan na igsarig nu kanak, asta igaþabantug ka kanak ukit kandan. **11** Na, diya móddô nit banuwa su mulì a tun áknikó. Asal tō langun sakup ta móddô pa nit banuwa. Na, Ugis Ámmà, dóppóni nu tō langun dan na igsarig nu kanak ébô pasábbadé dan, iring na sikitá ágpasábbadé. **12** Róggun igduma a kandan, igdóppónan ku tō langun dan na igsarig nu kanak. Igdóppónan ku sikandan, asta ándà gó tun kandan na inandà ássa dád katô sábbad na kailangan supakan ébô matuman tō kagi nu na igsulat tingód kandin sayyan.

13 “Na, masiggad mulì tun áknikó. Róggun na diniya pa ta banuwa, igkagiya kani ébô kadayawan dan iring katô dayó ku. **14** Igulit ku kandan tō kagi nu, su isóddóran ku na karingasaan dan katô mga manubù nit banuwa. Karingasaan dan su ánnà dan sakup kani banuwa. Iring dan kanak, su ánnà a sakup kani banuwa. **15** Igdasalla áknikó ánnà ébô kangén nu sikandan tikud nit banuwa, asal kakalyag ku na dóppónan nu sikandan ébô dì dan matalu i Maibuyan. **16** Ánnà dan mga sakup kani banuwa, su iring dan kanak na ánnà sakup kani banuwa. **17** Kakalyag ku na ássan nu sikandan ébô makabánnal dan áknikó ukit katô kabánnalan, su kabánnalan tō kagi nu. **18** Iring katô kapapid

nu kanak nit banuwa, papiddán ku sikandan tun ta kaluwagan kani banuwa. ¹⁹ Purisu bággén ku tō sarili ku tun áknikó ébô katabangan dan, su kakalyag ku na bággén dan gó pagsik tō sarili dan tun áknikó ukit katô kabánnalan.

²⁰ “Ánnà dát ni mga sakup ta tō igdasalan ku áknikó, asal dasalan ku pagsik tō langun manubù na mamaké kanak ukit katô kólit-ólít dan. ²¹ Kakalyag ku na pasábbadé dan iring na sikita ágpasábbadé, su sikuna Ámmà tō dini kanak, asta sakán tō diyan áknikó, ébô sikandan tō dini áknita, asta mánnal tō mga manubù nit banuwa na sikuna tō igpapid kanak. ²² Igbággé ku kandan tō séllaán na igbággé nu kanak, ébô pasábbadé dan iring na sikita ágpasábbadé, ²³ su sakán tō diyan kandan, asta sikuna tō dini kanak. Kakalyag ku na bánnal dan pasábbadé ébô kasóddóran katô langun nit banuwa na sikuna tō igpapid kanak, asta ágginawaan nu sikandan iring katô kaginawa nu kanak.

²⁴ “Ámmà, tingód katô mga manubù na igsarig nu kanak, kakalyag ku na móddô dan duma kanak tun ta langit ébô kitanán dan tō séllaán ku na igbággé nu kanak tingód katô kaginawa nu kanak sayyan tō ándà pa imuwi ni banuwa. ²⁵ Ugis Ámmà, tō mga sakup kani banuwa ándà ikasóddór áknikó, asal isóddóran ku sikuna, asta isóddóran kani mga sakup ta na sikuna tō igpapid kanak. ²⁶ Igpasóddór ku sikandan tingód áknikó, asta duwán pa pasóddórán ku kandan tingód áknikó, su kakalyag ku na paginawaé dan iring katô kaginawa nu kanak, asta sakán tō diyan kandan.”

18

Igámmát si Jesus

Juan 18:1-11; Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luc 22:47-53

¹ Na, pángnga igdasal si Jesus, igsadun sikandin asta tō mga disipulu din tun dipag ka Wayig ka Kidron. Duwán kayun tun na igsadunan i Jesus asta katō mga disipulu din. ² Na, si Judas na iga pammát ki Jesus, isóddóran din tō lugar na sadunan dan, su marikit ágsadun tun si Jesus asta tō mga disipulu din. ³ Purisu igkangé i Judas tō mga sundalo, tō mga tarabanté ka templo na igsugù katō mallayat ka mga pangulu ka templo, asta tō mga Pariseo. Igsadun dan tun ta kayun, asta igpid dan ka mga sulù, tarésà, asta laniban dan. ⁴ Na, taganà dán isóddóran i Jesus ka ándin tō dumunggù kandin. Purisu tō igdunggù tō mga manubù na igtákkás ki Judas, igsumar i Jesus sikandan, asta iga insà sikandin, na mà din, “Sadan tō ágpamasakán yu?”

⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Jesus na taga Nazaret.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán tō ágpamasakán yu.”

Si Judas na iga pammát ki Jesus igduma katō mga sundalo. ⁶ Tō igdinág dan katō igkagi i Jesus na sikandin tō ágpamasakán dan, igtalilónód dan, asta ikalayyang dan tun ta tanà. ⁷ Iga insà puman si Jesus, na mà din, “Sadan tō ágpamasakán yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Jesus na taga Nazaret.”

⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igkagiyad ákniyu na sakán tō ágpamasakán yu. Na, atin ka sakán

tô ágpamasakán yu, pabayà yu ni duma mga manubù.”

⁹ Purisu ituman tô kagi na taganà din dán igdasalan, na ándà mga manubù na igsarig ka Manama kandin na mandà.

¹⁰ Na, igtagnus si Simon Pedro katô kampilan din, igtigbas din tô állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tô talinga din dadan ta kawanan. Si Malco tô ngadan katô állang. ¹¹ Igsapad si Jesus ki Pedro, na mà din, “Ulì nu yan kampilan tun ta rumà, su kailangan tanggapán ku tô kahirapan na igbággé* katô Ámmà ku kanak.”

Igpid dan si Jesus tun ki Anas

¹² Na, tô mga sundalo, tô kapitan dan, asta tô mga tarabanté ka templo, igámmát dan si Jesus, asta igbakli dan tô bállad din. ¹³ Una dan igpid si Jesus tun ki Anas, su si Anas tô ugang i Caifas na tuu mallayat ka pangulu ka templo tô ámmé tô. ¹⁴ Si Caifas tô taganà igkagi katô mga pangulu ka Judio na madigár ka sábbad dád tô manubù na maté ébô duwán bullas katô mga Judio.†

Igbulun i Pedro si Jesus

Juan 18:15-18; Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luc 22:54-57

¹⁵ Na, si Simon Pedro asta tô sábbad disipulu i Jesus, igtalundug dan ki Jesus. Tô sábbad disipulu na ikilalaan katô tuu mallayat ka pangulu ka templo tô igtákkás ki Jesus tun ta luwà ka balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. ¹⁶ Asal si

* **18:11** 18:11 Kailangan tanggapán ku tô kahirapan na igbággé, ó kailangan inámmán ku tô kopa na igbággé. † **18:14** 18:14 Ahaán tô Juan 11:49-52.

Pedro dutun ta luwà katô koral na madani tun ta sállat. Na, tô disipulu i Jesus na íkilalaan katô tuu mallayat ka pangulu ka templo, iglónód sikandin tun ta sállat katô koral, asta igkagiyán din tô bayi na ágbanté ébô mahu si Pedro tun dalám. ¹⁷ Tô bayi na ágbanté katô sállat igkagi ki Pedro, na mà din, “Sikuna pagsik tô sábbad disipulu katô manubù na igámmát?”

Asal igtaba si Pedro, na mà din, “Ánnà!”

¹⁸ Na, magánnó tô dukilám tô. Purisu igtabun ka apuy ukit ka uling tô mga állang asta tô mga tarabanté ka templo ébô minadang dan. Igduma pagsik si Pedro kandan, asta iginadang sikandin.

Iginsà tô tuu mallayat ka pangulu ka templo ki Jesus

Juan 18:19-24; Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luc 22:66-71

¹⁹ Na, tô tuu mallayat ka pangulu ka templo iginsà ki Jesus tingód katô mga disipulu din, asta tingód katô ágtinuruán din. ²⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Isóddóran katô langun manubù nit banuwa tô igkagi ku, su maragga ágtinurù tun ta mga simbaan ka Judio asta tun ta templo na áglimudanan ka langun Judio. Ándà ku állássi tô ágtinuruán ku. ²¹ Purisu yaka ginsà kanak. Madigár pa ka minsà ka katô mga manubù na ágpaminág kanak, su isóddóran dan tô ágtinuruán ku.”

²² Pángnga igkagi si Jesus kani, duwán sábbad tarabanté ka templo na igsampal ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà nángngà tô taba nu katô tuu mallayat ka pangulu ka templo.”

23 Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka madat tō igkagi ku, ulit nu ka ándin tō kadattan. Asal ka bánnal tō igkagi ku, manan ka igsampalla ikuna?”

24 Na, igbaklì pa tō bállad i Jesus, asta iga pid i Anas sikandin tun ta tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Caifas.

Igbulun puman i Pedro si Jesus

Juan 18:25-27; Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luc 22:58-62

25 Na, iginadang si Simon Pedro. Iginsà tō mga manubù kandin, na mà dan, “Sikuna pagsik tō sábbad disipulu din?”

Asal igbulun si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà!”

26 Taddô tō sábbad állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Sikandin tō kataladi katô állang na iga pangulan i Pedro ka talinga. Igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Sikuna tō igkita ku na ágduma kandin tun ta kayun?”

27 Igbulun puman si Pedro, asta tigkô dád igukkarà tō manuk.

Igid si Jesus tun ki Pilato

Juan 18:28-38; Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luc 23:1-5

28 Na, iga pid dan si Jesus tikud tun ta balé i Caifas, asta iga sadun dan tun ta balé na igóddóan katô gobernador na iga papangulu katô gobyerno ka Roma. Sállám dán. Ándà ahu tō mga Judio tun ta balé katô gobernador ébô dì dan makalapas ka sugù tingód ka kalinis, su kakalyag dan na makakan dan tun ta

Kalimudan Ka Kalabé.[‡] **29** Purisu igluwà tò gobernador na si Pilato, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Ándin tò dimanda yu tingód kani manubù ni?”

30 Igtaba sikandin, na mà dan, “Atin ka ándà madat na iglumu din, dì dé sikandin piddán dini áknikó para ruudan nu sikandin.”

31 Igkagi si Pilato, na mà din, “Madigár ka sikiyu tò rumuud kandin tingód ka mga sugù na ágbánnalán yu.”

Igkagi tò mga Judío, na mà dan, “Asal dì mému tun ta gobyerno ka Roma ka sikami tò mimmaté ka manubù na ágruudan dé.”

32 Ilumu ni ébô matuman tò igkagi i Jesus tingód katô kapókit ka kamatayan din.[§]

33 Igahu puman si Pilato tun ta balé din. Ig-pakangé din si Jesus, asta iginsà sikandin, na mà din, “Sikuna tò Harì ka mga Judío?”

34 Igkagi si Jesus, na mà din, “Tikud tun ta áknikó panámdám tò insà nu, ó tikud tun ta duma manubù na igulit áknikó tingód kanak?”

35 Igtaba si Pilato, na mà din, “Ánnà a Judío. Tò mga kadumaan nu na Judío asta tò mallayat ka mga pangulu ka templo yu tò igpid áknikó dini kanak. Ándin tò salà na iglumu nu?”

36 Igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà nit banuwa tò ágpanguluwan ku. Atin ka nit banuwa tò ágpanguluwan ku, matu tò mga sakup ku ébô diya

---

[‡] **18:28** 18:28 Atin ka mahu dan tun ta balé ka manubù na ánnà Judío, dì dan mému kuman tun ta Kalimudan Ka Kalabé. [§] **18:32** 18:32 Ahaán tò Juan 3:14 asta 12:32. Sayyan, gobyerno ka Roma dád tò ágmaté ka mga manubù ukit ka kapansal tun ta krus.

ámmáttán katô mga pangulu ka Judio. Asal ánnà nit banuwa tô ágpanguluwan ku.”

³⁷ Igkagi si Pilato, na mà din, “Bánnal ka kannê harì?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tô igkagi nu na harì a, su tô gó imanubù a, asta tô gó igsadunna nit banuwa ébô mulitta katô kabánnalan. Ágpadaminág kanak tô langun na igpasakup tun ta kabánnalan.”

³⁸ Igkagi si Pilato, na mà din, “Ándin tô kabánnalan?”

Igruudan si Jesus na matayan

*Juan 18:38-19:16; Mat 27:15-31; Mar 15:6-20;
Luc 23:13-25*

Na, pángnga igkagi si Pilato ki Jesus, igluwà puman si Pilato tikud tun ta balé din, asta igkagi sikandin katô mga Judio na ilimud, na mà din, “Ándà palang madat na igkita ku kani manubù ni. ³⁹ Asal kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun yu na ágpaluwaán ku para ákniyu tô sábbad manubù na igpriso. Kakalyag yu na paluwaán ku tô Harì ka mga Judio?”

⁴⁰ Igullaó dan, na mà dan, “Dì mému ka sikandin, asal si Barabas!”

(Na, tulisan si Barabas.)

19

¹ Na, igpapid i Pilato si Jesus, asta igpalagpás din.

² Igpákkù katô mga sundalo tô dugin balagán, asta tô gó tô igkorona dan tun ta ulu din. Igumpakan dan sikandin ka mallutù kapa. ³ Igpadani dan tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Durungán ka na Harì ka mga Judio!”

Igsuntuk dan sikandin.

⁴ Igluwà puman si Pilato tikud tun ta balé, asta igkagi sikandin katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, papiddán ku sikandin kannun ákniyu ébô kasóddoran yu na ándà palang madat na igkita ku kandin.”

⁵ Purisu igluwà si Jesus tikud tun ta balé. Igkoronaan sikandin katô dugin balagán, asta igumpakan sikandin katô mallutù kapa. Igkagi si Pilato, na mà din, “Na, ni dán ni manubù!”

⁶ Asal tô igkita tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga tarabanté ka templo ki Jesus, igullaó dan, na mà dan, “Pamatayi nu sikandin! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

Igkagi si Pilato, na mà din, “Sikiyu tô mid kandin asta mansal kandin tun ta krus, su sakán, ándà palang madat na igkita ku kandin!”

⁷ Igkagi tô mga pangulu ka Judío, na mà dan, “Tingód katô sugù na ágbánnalán dé, kailangan matayan sikandin, su igkagi na Batà sikandin ka Manama.”

⁸ Na, tô igdinág si Pilato katô igkagi dan, tuu pa imáddangan sikandin. ⁹ Igpid din puman si Jesus tun dalám ka balé, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ánda é igtikudan nu?”

Asal ándà gó taba si Jesus. ¹⁰ Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Manan ka dì ka ágtaba kanak? Isóddóran nu na makasugù a ébô paluwaán ka, asta makasugù a ébô papansalan ka tun ta krus?”

¹¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka ándà ka papanguluwi ka Manama, dì ka makapangulu kanak. Purisu tô manubù na igpapid kanak dini

áknikó, tuu pa madat tō salà din ka tandingán áknikó.”

¹² Na, tō igdinág si Pilato katô kagi i Jesus, paluwaán din pád sikandin. Asal igullaó tō mga pangulu ka Judío, na mà dan, “Atin ka paluwaán nu sikandin, ánnà ka rarak katô emperador, su tō manubù na kumagi na harì sikandin mému na usig katô emperador.”

¹³ Na, tō igdinág si Pilato katô igkagi dan, igpid din si Jesus tun ta luwà asta igunsad tun ta ágruuudanan na ánggadanan Tindágganan Batu, asta ánggadanan Gabbata tun ta kinagiyan ka Hebreo.

¹⁴ Na, tō álló tō, álló ka kataganà dan katô Kalimudan Ka Kalabé. Tō masig dán malássád tō álló, igkagi si Pilato katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, ni gó tō harì yu!”

¹⁵ Asal igullaó dan, na mà dan, “Pamatayi nu sikandin! Pamatayi nu sikandin! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

Igkagi si Pilato, na mà din, “Papansalan ku tō harì yu tun ta krus?”

Igtaba tō mallayat ka mga pangulu ka templo, na mà dan, “Ándà duma harì dé, asal tō dát emperador.”

¹⁶ Na, igbággé i Pilato si Jesus tun kandan ébô pansalan sikandin tun ta krus.

Igpansalan si Jesus tun ta krus

Juan 19:17-27; Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luc 23:26-43

¹⁷ Na, igpid katô mga sundalo si Jesus, asta igpatiang dan kandin tō krus na pansalan kandin. Igsadun dan tun ta lugar ánggadanan Bóngó-bóngó

na ágngadanan Golgota tun ta kinagiyán ka Hebreo. ¹⁸ Dutun igpansalan dan si Jesus tun ta krus. Duwán duwa manubù na igpansalan tun ta krus dadan tun ta kilidan din, asta si Jesus tó tun ta tángngaan dan. ¹⁹ Duwán igsulat i Pilato na igpatagù din tun ta krus na ágkabasa, “SI JESUS NA TAGA NAZARET, TÔ HARÌ KA MGA JUDIO.” ²⁰ Marapung tó mga Judío na igbasa katô igsulat, su tó lugar na igpansalan ki Jesus madani tun ta lunsud ka Jerusalem. Igsulat yan tun ta tállu klasi ka kinagiyán, na Hebreo, Latin, asta Griego. ²¹ Igkagi tó mallayat ka mga pangulu ka templo ki Pilato, na mà dan, “Yaka nu ágsulati tó kagi, ‘Tô Harì ka mga Judío.’ Asal sulat nu tó kagi, ‘Igkagi sikandin na Harì ka mga Judío.’”

²² Igtaba si Pilato, na mà din, “Tô gó tó igsulat ku, asta dì kud bullasan.”

²³ Tô igpansal tó mga sundalo ki Jesus tun ta krus, igkangé dan tó mga umpak din, asta igtalad-talad dan ka áppat ébô duwán para katô tagsábbad-sábbad kandan. Igkangé dan pagsik tó umpak din na inabál asta ándà tinábbiran. ²⁴ Purisu igpatóngkóé dan, na mà dan, “Dì ta bissén ni, asal rumipa ki ébô kasóddóran ta ka sadan tó makatigatun.”

Ukit katô karipa dan, ituman tó igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na,

“Talad-taladán dan tó mga umpak ku,
asta ripan dan tó umpak ku.”*

Tô gó tó iglumu katô mga sundalo.

---

* **19:24** 19:24 Salmo 22:18.

25 Na, duwán mga gabayi na igtindág madani tun ta krus na igpansalan ki Jesus. Ni gó sikandan, tō innà i Jesus, tō tábbé katô innà din, si Maria na duma i Clopas, asta si Maria na taga Magdala. **26** Tô igkita si Jesus katô innà din asta katô sábbad disipulu na ágginawaan din madani tun kandin, igkagi sikandin katô innà din, na mà din, “Innà, sikandin dán gó tō batà nu!”

27 Na, igkagi si Jesus katô disipulu din, na mà din, “Sikandin dán gó tō innà nu!”

Tikud katô álló tō, igpóddô katô disipulu tō innà i Jesus tun ta kandin balé.

Inaté si Jesus

Juan 19:28-30; Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luc 23:44-49

28 Na, tō ikasóddór si Jesus na ipángnga din dán tō langun, ébô tumanán din tō igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, igkagi sikandin, na mà din, “Ágkatákkanganna.”† **29** Duwán linipung na igdalámmán ka bino na ibaláttan ka wayig. Igarám dan tō espungha na igtakós tun ta panga katô kayu isupu, asta igtayó dan tun ta babbà i Jesus. **30** Pángnga inanaman i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Ipángnga dán.”

Na, igunduk si Jesus, asta igsarig din tō espiritu din tun ta Ámmà din.

Igbunù tō kilidan i Jesus

31 Na, masig dán sumalláp tō álló na kataganà dan katô álló ka kapaginawa. Dì mému tananan tun ta krus tō lawa katô mga inaté dalám ka álló

---

† **19:28** 19:28 Ahaán tō Salmo 22:15; 69:21.

ka kapaginawa, asta simag dán tō álló ka kapaginawa na tuu dan ágrespetowan. Purisu igpédu-édu dan ki Pilato na papantigan din tō paa katô mga igpansalan tun ta krus[†] ébô kangén tō lawa dan. ³² Purisu igsadun tō mga sundalo, asta igpantigan dan tō paa katô sábbad manubù asta tō paa katô ássa manubù na igpansalan madani tun ki Jesus. ³³ Asal tō igdunggù dan tun ki Jesus, asta tō igkita dan na inaté dán sikandin, ándà dan pantigi tō kandin paa. ³⁴ Asal duwán sábbad sundalo na igbunù katô kilidan i Jesus ka pangidù, asta tigkô dák igarus tō dipanug asta wayig. ³⁵ (Igkita ku ni langun na igulit ku ákniyu, asta ágkasarigan tō kagi ku. Isóddóran ku na bánnal ni ilumu ébô mamaké kó pagsik.) ³⁶ Inému ni ébô matuman tō igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

“Ándà palang tullan din na pantigan.”[§]

³⁷ Duwán ássa tandô na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

“Sállággán dan tō igbunù dan.”*

Tō kalábbáng ki Jesus

Juan 19:38-42; Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luc 23:50-56

³⁸ Na, duwán sábbad manubù na ánggadanán ki Jose na taga Arimatea na igpamaké ki Jesus, asal gallássán dák tō kapamaké din su ágkamáddangan sikandin katô mga pangulu ka Judío. Igpédu-édu si Jose tun ki Pilato ébô kangén din tō lawa i Jesus, asta ignunugan i Pilato. Purisu igsadun si Jose,

---

[†] **19:31** 19:31 Pantigan tō paa dan ébô sékót dan maté. [§] **19:36**

19:36 Exodo 12:46; Numeros 9:12; Salmo 34:20. * **19:37** 19:37
Zacarias 12:10.

asta igkangé din tō lawa i Jesus. ³⁹ Igtákkás kandin si Nicodemo na igsadun tun ki Jesus ka dukilám dángngan. Igpid din tō mga kaliman (50) kilo ka pamammut bawì na ánggadanan mira asta aloe na iga pagbalát. ⁴⁰ Igkangé dan tō lawa i Jesus, asta igtángngás dan ka mapputì óggét apil tō mga pamammut, su tō gó tō ágkémun ka mga Judío ka lábbángngán dan tō inaté. ⁴¹ Duwán kayun madani tun ta lugar na iga pansonan ki Jesus, asta duwán lábbángngan na mantu igkaliyan tun ta pangpang asta ándà pa kalábbángngi. ⁴² Tō gó tō iga padággaaan dan katô lawa i Jesus, su madani tō lábbángngan, asta simag tō álló ka kapaginawa katô mga Judío.

20

Inanté puman si Jesus

Juan 20:1-10; Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luc 24:1-12

¹ Na, sállám ka Linggo, tō mangittáng pa, igsállám si Maria na taga Magdala, asta igsadun sikandin tun ta lábbáng. Igkita din na taganà dán inéwà tō dakál batu na iga sagpáng katô lábbáng. ² Purisu iga palaguy sikandin na igsadun tun ki Simon Pedro asta tun ta sábbad disipulu na ágginaawaan i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkangé dan tō lawa katô Áglangngagán tikud tun ta lábbáng, asta ándà dé kasóddóri ka ánda tō iga piddan dan kandin.”

³ Na, igtindág si Pedro asta tō sábbad disipulu, asta igsadun dan tun ta lábbáng. ⁴ Iga palaguy tō duwa dan, asal ikóna tō sábbad disipulu ki Pedro, asta sikandin tō una iga dunggù tun ta lábbáng.

⁵ Igkógó-kógó sikandin ébô sumállág sikandin tun dalám, asta igkita din tô mapputì óggét, asal ándà sikandin ahu. ⁶ Ikatalundug si Simon Pedro na igdunggù, asta igahu sikandin tun dalám katô lábbáng. Igkita din dutun tô mapputì óggét ⁷ asta tô panyù na taganà igtángngás katô ulu. Asal tô panyù ilulun asta inassa tikud tun ta mapputì óggét. ⁸ Na, igahu pagsik tô disipulu na una igdunggù, igkita din tô langun asta igbánnal sikandin na inanté si Jesus. ⁹ Su sippang katô álló tô, ándà pa kagpátti katô mga disipulu tô igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na kailangan manté puman si Jesus. ¹⁰ Na, igpanggulì tô duwa disipulu tun ta balé dan.

Igpakita si Jesus ki Maria na taga Magdala
Juan 20:11-18; Mat 28:9-10; Mar 16:9-11

¹¹ Asal igtindág pa si Maria na taga Magdala tun ta luwà katô lábbáng, asta igsággó sikandin. Róggun igsággó si Maria, igkógó-kógó sikandin ébô sumállág tun dalám. ¹² Igkita din tô duwa panaligan na gumpak ka mapputì. Igunsad dan tun ta igpadággaaan katô lawa i Jesus, na tô sábbad dadan tun ta ulu, asta tô sábbad dadan tun ta paa. ¹³ Iginisà sikandan katô bayi, na mà dan, “Manan ka ágsággó ka?”

Igtaba si Maria, na mà din, “Su igkangé dan tô lawa katô Áglangngagán ku, asta ándà ku kasóddori ka ánda tô igpiddan kandin.”

¹⁴ Tô igkagi si Maria, igsérê sikandin, asta igkita din si Jesus na igtindág tun ta bókkóng din, asal ándà din kilalayi. ¹⁵ Iginisà si Jesus katô bayi, na mà din, “Manan ka ágsággó ka? Sadan tô ágpamasakán nu?”

Su kéman i Maria ka sikandin tō taradóppón katō kayun, igkagi sikandin, na mà din, “Sir, atin ka sikuna tō igkangé katō lawa din, ulitiya ka ánda tō igpiddan nu, ébô kangén ku.”

¹⁶ Igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Maria.”

Purisu igtubang si Maria tun kandin, asta igkagi sikandin ka kinagiyán ka Hebreo, na mà din, “Raboni!” (Tô kóbadan, Taratinurù.)

¹⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Yaka gawid kanak, su ándà a pa kabatun tun ta Ámmà ku. Asal sadun ka tun ta mga kataladi ku, asta ulit ka kandan na madunna pa tun ta Ámmà ku asta Ámmà yu, tun ta Manama ku asta Manama yu.”

¹⁸ Purisu igsadun si Maria na taga Magdala tun ta mga disipulu i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita ku tō Áglangngagán!”

Na, igulit i Maria kandan tō langun katō igkagi i Jesus kandin.

Igpapanó i Jesus tō mga disipulu din

Juan 20:19-23; Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luc 24:36-49

¹⁹ Na, tō dukilám katō álló ka Linggo, ilimud tō mga disipulu i Jesus tun ta sábbad balé na igsagpángngan tō sállat, su imáddangan dan katō mga pangulu ka Judio. Tigkô dát igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaan dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu.”

²⁰ Na, tō igkagi sikandin, igpakita din kandan tō mga bállad din asta tō kilidan din. Idayawan tō mga disipulu din su igkita dan tō Áglangngagán.

²¹ Igkagi puman si Jesus, na mà din, “Mólà pa ka

duwán kasunayan yu. Iring katô kapapid katô Ámmà ku kanak, papiddán ku pagsik sikiyu.”

²² Pángnga igkagi si Jesus kani, igidupan din sikandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tanggap yu tô Ugis Espiritu. ²³ Atin ka pasinsiyaan yu tô salà ka manubù, ipasinsiyaan dán sikandin. Asal ka dì yu pasinsiyaan tô salà ka manubù, ándà sikandin kapasinsiyayi.”

Igpakita si Jesus ki Tomas

²⁴ Na, si Tomas na ágngadanan pagsik Dáppi, sikandin tô sábbad katô sapulù duwa (12) disipulu i Jesus. Tô igpakita si Jesus katô mga disipulu din, ándà diyan si Tomas. ²⁵ Purisu igkagi tô duma mga disipulu ki Tomas, na mà dan, “Igkita dé tô Áglangngagán.”

Asal igkagi si Tomas, na mà din, “Atin ka dì ku makita tô amù ukit katô pansal tun ta bállad din, asta ka dì ku méram ka tintudù ku tô amù ukit katô pansal tun ta bállad din, asta ka dì ku méram ka bállad ku tô amù ukit katô pangidù tun ta kilidan din, diya mánnal na inanté puman sikandin.”

²⁶ Pángnga ka sábbad linggo, ilimud puman tô mga disipulu i Jesus tun ta balé, asta dutun pagsik si Tomas. Agad igsagpángngan tô sállat, asal tigkô dát igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaan dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu.”

²⁷ Na, igkagi si Jesus ki Tomas, na mà din, “Iram nu ka tintudù nu, asta ahà nu ni bállad ku. Iram nu ka bállad ni kilidan ku. Yaka ágduwa-duwa, asal pamaké kad kanak.”

28 Asal igkagi si Tomas, na mà din, “Sikuna tō Áglangngagán ku! Sikuna tō Manama ku!”

29 Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka su igkita ka kanak. Kadawayan tō mga manubù na mamaké agad ándà dan kita kanak.”

Tō gunayan katō kasulat i Juan

30 Na, marapung pa tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus na igkita katō mga disipulu din, asal ándà ku sulati tō langun nit libro ni. **31** Asal igsulat ku ni ébô mánnal kó na si Jesus tō Mesiyas asta tō Batà ka Manama. Atin ka mamaké kó kandin, bággyan kó ka kantayan na ándà ágtamanán.

21

Igpakita si Jesus katō pittu disipulu din

1 Na, igpakita puman si Jesus katō mga disipulu din tun ta ligad ka Ranó ka Tiberias. Mulitta ákniyu tingód katō kapakita din kandan. **2** Ilimud tō mga disipulu i Jesus. Ni gó sikandan, si Simon Pedro, si Tomas na ágngadanan pagsik Dáppi, si Natanael na taga Cana na sakup ka probinsya ka Galilea, tō duwa gabatà i Sebedeo, asta duwán duwa ássa disipulu i Jesus. **3** Igkagi si Simon Pedro, na mà din, “Mamukutta.”*

Igkagi tō duma mga disipulu, na mà dan, “Mákkás ké áknikó.”

Igsadun dan tun ta ranó, asta igsaké dan ka barangé. Agad igladé dan ka dukilám, asal ándà palang inaggut dan.

---

* **21:3** 21:3 Tō taraággut ka sáddà ággamit ka pukut.

⁴ Na, pagkasállám, igtindág si Jesus tun ta ligad ka ranó, asal ándà kilala tō mga disipulu kandin.

⁵ Igtawar si Jesus kandan, na mà din, “Mga rarak ku, duwán inaggut yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà palang.”

⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Dabù yu puman tō pukut dadan ta kawanan, asta duwán maggut yu.”

Purisu igdabù dan tō pukut dan. Asal tō igbugkut dan, ándà dan kaggán tō pukut, su marapung tō mga sáddà na inaggut dan. ⁷ Tō disipulu na tuu ágginawaan i Jesus, igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Sikandin gó tō Áglangngagán!”

Tō ikasóddór si Simon Pedro na sikandin tō Áglangngagán, igumpak sikandin, su iglábbas sikandin ka umpak dalám ka kadabù dan katô pukut. Igláttu si Pedro tun ta ranó.† ⁸ Asal igtalundug tō duma mga disipulu na igsaké katô barangé. Igbugkut dan tō pukut na ipánnù ka sáddà, su madani dan tun ta ligad ka ranó, na mga kasiyawan (90) dád metros tō kadiyù.

⁹ Na, tō igpónóg dan tun ta tanà, igkita dan tō baga ka uling, asta duwán mga sáddà na igtug asta pan. ¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pid yu dini tō mga sáddà na inaggut yu géna.”

¹¹ Purisu igpénék si Simon Pedro tun ta barangé, asta igbugkut din tō pukut tun ta tanà. Ipánnù tō pukut dan ka mga magdakál sáddà, na sábbad gatus kaliman tállu (153) tō langun. Agad tuu marapung tō sáddà, asal ándà kabissé tō pukut

---

† **21:7** 21:7 Igláttu si Pedro tun ta ranó ébô makóna sikandin tun ta tanà.

dan. ¹² Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun kó dini, asta pamahaw kó.”

Na, ándà disipulu na iginsà ki Jesus ka sadan sikandin, su isóddóran dan na sikandin tō Áglangngagán. ¹³ Na, igpadani si Jesus katô baga, igkangé din tō pan asta tō sáddà, asta igbuwat din kandan. ¹⁴ Tō gó tō ikatállu kapakita i Jesus katô mga disipulu din pángnga katô kanté din puman.

Igkagiyán i Jesus si Pedro

¹⁵ Na, pángnga dan iga pamahaw, iginsà si Jesus ki Simon Pedro, na mà din, “Simon na batà i Juan, tuu dakál tō ginawa nu kanak ka tandingán kani duma?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó, Áglangngagán. Isóddóran nu na ágginaawaan ku sikuna.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tō mga karnero na iga pasakup kanak.”

¹⁶ Iginsà puman si Jesus ka ikaduwa, na mà din, “Simon na batà i Juan, dakál tō ginawa nu kanak?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó, Áglangngagán. Isóddóran nu na ágginaawaan ku sikuna.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tō mga karnero na iga pasakup kanak.”

¹⁷ Iginsà puman si Jesus ka ikatállu, na mà din, “Simon na batà i Juan, ágginaawa ka kanak?”

Na, iranu si Pedro su iginsà si Jesus kandin ka ikatállu ka ágginaawa sikandin ki Jesus. Igtaba si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, isóddóran nu tō langun. Isóddóran nu na tuu ku ágginaawaan sikuna.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tō mga karnero na iga pasakup kanak. ¹⁸ Paminág nu ni

kagin ku áknikó. Tô mallaki ka pa, sikuna dád tô gumpak katô áknikó lawa, asta sikuna dád tô ágsalin ka ánda é ágsadunan nu. Asal ka matugál kad, dáppan nu tô bállad nu ébô bagkássán katô duma mga manubù, asta piddán ka ikandan tun ta dì nu kakalyag.”

¹⁹ (Tô gó tô igkagi i Jesus ébô pasóddórán din ki Pedro ka ándin tô kapókit ka kamatayan i Pedro ébô pabantugán tô Manama.)

Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Si Jesus asta si Juan

²⁰ Na, igsérê si Pedro, asta igkita din tô disipulu na tuu ágginawaan i Jesus. Sikandin tô igpadani tun ki Jesus dángngan tô igkan dan, asta iginsà sikandin katô Áglangngagán ka sadan tô pammát kandin. ²¹ Na, iginsà si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ándin tô tingód kandin?”

²² Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka kakalyag ku na dì sikandin maté sippang katô álló ka lumónódda, ándà labut nu kanan. Tákkás ka kanak!”

²³ Purisu igpólité tô mga kataladi na dì maté tô disipulu tô. Asal ánnà yan tô igkagi i Jesus, su tô igkagi din, na mà din, “Atin ka kakalyag ku na dì sikandin maté sippang katô álló ka lumónódda, ándà labut nu kanan.”

²⁴ Sikandin tô disipulu na igulit asta igsulat kani langun, asta isóddórán ta na bánnal tô igulit din.

Ándà kasulat tô langun

²⁵ Na, marapung pa tô iglumu i Jesus na ándà ku kasulat kannun ta libro, su atin ka sulatán

Juan 21:25

civ

Juan 21:25

tô langun, panámdám ku na ándà basì lugar nit
banuwa ébô taguan katô langun libro na masulat.

**Kagi Ka Manama
New Testament and Shorter Old Testament in
Tagabawa**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tagabawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

New Testament and Shorter Old Testament

in Tagabawa

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cvi

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

bb1b22b0-020d-5555-b0e4-517943a1ed25